

Termelőnek és vásárlónak is segítséget jelent

Online piacteret alakítanak ki

A fizikaiból a virtuális térbe költöznek a termelők

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Egyre nehezebben tudják értékesíteni a termékeiket a gazdák, a termelők, a kijárási tilalom igen hátrányosan érintette a piacokon való értékesítést, elmaradnak a helyi termékvásárok, a vásárlói forgalom jelentősen csökkent. Aki tehet, átállt a házhoz szállításra, online vagy telefonon felvett rendelések alapján a vásárló ajtaja elé viszi a kért zöldségeket, tej-, hús-, illetve egyéb élelmiszertermékeket. Ez a vásá-

rlónak is óriási segítség, hiszen hozzájutnak a házi termékekhez anélkül, hogy ezért el kellene hagyniuk az otthonukat. A gazdák támogatása végett a Pro Economica Alapítvány – a jelen helyzetben felmerülő igényekhez igazodva – online piacteret alakított ki, ahol már most megtalálható mintegy félszáz, zömében Maros megyei (házhoz szállítást is vállaló) termelő, gazda kínálata és elérhetősége.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 6. oldalon)

Online ünnepli a tánc világnapját a Maros Művészegyüttes

A táncosok otthonról készülnek közönségüknek egy kis ajándékkal, amely ma lesz megtekinthető a Maros Művészegyüttes hivatalos Facebook-oldalán.

2.

Már két szett gyakorlótétel elérhető magyar nyelven

Az Oktatási és Kutatási Minisztérium az idén vizsgázó nyolcadikos és tizenkettes diákoknak hetente tesztet tölt fel az internetre, újabb és újabb lehetőséget biztosítva számukra a gyakorlásra.

4.

Április 24. – az örmény népiértés emléknapija

105 évvel ezelőtt, 1915-ben e napon kezdődött a törökországi örménység több éven át tartó kiirtása, a folyamat, amelyre elsőként használták a holokauszt megnevezést.

5.

Szükségessé vált egy termékértékesítő központ létesítése

Egy ilyen begyűjtő, elosztó értékesítő egység létesítésének ötlete nem új keletű. Több éve számos szakmai megbeszélésen, gazdatalálkozókon szó esett róla – főleg a Nyárádmentén, és nem csak ott –, de valahogy nem került sor az ötlet kivitelezésére.

6.

Sürgős lépés, miután itt is megjelent a koronavírus Rendőri ellenőrzés a Bekecsalján

Múlt héten Nyárádmagyarós községben is felütötte a fejét a koronavírus, ezért a hét végén három bekecsalji polgármester azonnali közúti ellenőrzést kért a rendőrségtől, hogy elejét vegyék a fertőzés terjedésének.

Gligor Róbert László

Múlt héten kedden szállítottak kórházba koronavírusra utaló jeleket egy 80 esztendő nyárádmagyarósi nőt, két nap múlva el is hunyt. Szombaton kiderült, hogy vele egy háztartásban levő fiának pozitív lett a tesztje. Mivel a község tranzitónának számít Marosvásárhely és Szováta között, Nyárádszereda, Székelybereg és Nyárádmagyarós polgármesterei azonnal léptek, még a hét végén rendőrségi közúti ellenőrző pont felállítását kérték, hogy a Bekecsalján autózóktól számonkérjék utazásuk okát, szükségességét.

Apáról és fiáról tudnak

A vírussal megfertőződött 51 éves magyarósi férfi tejszarnokos a faluban, ezért számba vettek minden olyan személyt, aki vele kapcsolatba kerülhetett. Ezek, mivel semmilyen tünetet nem mutatnak, otthoni elkülönítésbe vonultak, többek között a község háza két alkalmazottja is. A megyei közegészségügyi igazgatóság tesztelést végzett a faluban, többek között az elhunyt nőt kezelő otthoni beteggondozó nővért, valamint a fertőzött férfi feleségét is megvizsgálták. Mindenkinél negatív lett az eredménye, a tejszarnokos felesége, aki a helyi idősotthonban dolgozik, a katonai rendelet értelmében a családtagoktól külön élt az utóbbi időszakban. Megvizsgálták az idősotthonba bevonulásra készülő váltó személyzetet is, de mindenkit rendben találtak. A faluban a tej elszállítása megoldott a továbbiakban is, a felvásárló minden gazda kapuja előtt elszállítja a tejet, anélkül hogy bárkivel is érintkezne. A beteggon-

dozót is helyettesítették, így van, aki bevásároljon, gyógyszert váltson ki az időseknek, és a megrendelőnek Nyárádszeredából kiszállítják az ebédet is. A község házában már hosszabb ideje rövidített munkaprogrammal és távmunkában dolgoznak, a két érintett alkalmazott is otthonról végzi a munkáját. Az idősotthonba senki nem mehet be, senki nem távozhat onnan, de minden szükséges cikkel – így védő- és fertőtlenítőszerrel is – el vannak látva. A fertőzött férfi 14 éves fiát (aki az apjával és nagyjával tartózkodott a múlt héten) is tesztelték vasárnap, az eredmény pozitív lett, ezért hétfőn őt is kórházba szállították. Értesüléseink szerint apa és fia egyaránt tünetmentesek.

Az önkormányzat közösségi oldalán Kacsó Antal polgármester vasárnap a katonai rendeletek betartását kérte a lakosságtól a vírus továbbterjedésének megakadályozása érdekében.

(Folytatás a 4. oldalon)

Aftnális

Halandszavírus

Benedek István

A politikusok a karanténban sem pihennek, pedig egyesek simán önkéntes kényszerszabadságra vonulhatnának, legalább ideiglenesen, hogy addig se fertőzzék halandszavírral a közbeszédet. Már ha az elnöknél nem volt annyi ihlet, hogy a koronakrízis hajnalán eljátszott legutóbbi kormányválság-paródia végén a nehéz időkre való tekintettel egy egységkormány felállítására tegyen javaslatot, hogy a tisztelt urak, ha lehet, ne egymással legyenek elfoglalva, hanem valamennyien oda telessék vállukat a krízismentő munkához.

Példának okáért a szocdemek most azt találták ki, hogy a pénzügyminiszter és a mezőgazdasági miniszter ellen is egyszerű indítványokat nyújtanak be. Szó se róla, van mit ekézni ezen a kormányon, de a kezdeményezőkben még az érdemi kötekedéshez is kevés a szellemi tartalom. Például a pénzügyér ellen az a vádjuk, hogy a kis- és középvállalkozások támogatására irányuló új internetes platformot tőlük másolta le, csak rosszul alkalmazta az ötletet, ezért az működésképtelen lesz. Ez tényleg égbekiáltó... A mezőgazdasági miniszter ellen meg a gabonakivitel kérdése adja az okot az egyszerű indítványra, mely maga mint eszköz nem több egy dorgálásnál. Ezt összeállítják, benyújtják a házelnöknek, majd a vitára kitűzött időpontban felolvassák, és a jelen levő honatyaik többségének szavazatával elfogadják, avagy elvetik. De az elfogadásának – a bizalmatlansági

(Folytatás a 3. oldalon)

ÁPRILIS

29., szerda
A Nap kel
6 óra 11 perckor,
lenyugszik
20 óra 30 perckor.
Az év 120. napja,
hátravan 246 nap.

IDŐJÁRÁS

Elvételre zápor
Hőmérséklet:
max. 24°C
min. 8°C

*Isten éltesse!

Ma PÉTER, holnap KATALIN, KITTI napja.
KATALIN: egyiptomi eredetű, görög és német közvetítéssel érkezett hozzánk. Jelentése: korona. Kitti a név angol becézése.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. április 28.

1 EUR	4,8360
1 USD	4,4600
100 HUF	1,3672
1 g ARANY	246,2282

Online ünnepli a tánc világnapját a Maros Művészegyüttes

A tánc világnapja alkalmából a Nemzetközi Színházi Intézet üzenetét évente más-más személy fogalmazza meg. Idén Gregory Vuyani Maqoma dél-afrikai táncművész, színész, koreográfus és táncpedagógus osztotta meg gondolatait. Üzenetében saját táncélményéről vall, amelyet a kihívás és küzdelem fogalompárosában ragad meg, és arra buzdít, hogy a tánc segítségével – most inkább, mint valaha – az emberiségre, összefogásra emlékeztessük a világot.

„Minden egyes nap olyan új kihívást jelent, amivel meg kell küzdenem, és csakis a tánc segítségével tudok értelmet adni a világnak. Elképzelhetetlen tragédiákat élünk meg, olyan időszakot, amit legjobban posztumán korszakként tudnék leírni. Ezért most még sokkal inkább, mint valaha, a táncra kell emlékeztetnünk a világot, hogy létezik még az emberiség. A cél ezért az, hogy a tánc legyőzhetetlen és oszthatatlan hidrafejjé változzon. Most már csak az kell, hogy még többet táncoljunk!”

A tánc világnapja április 29-én van. Ezen a napon az UNESCO egyik tag-szervezetének, a Nemzetközi Táncbizottságnak a felügyelete alatt a világ különböző táncait ünneplik meg.

A Maros Művészegyüttes a tánc világnapja alkalmából évről évre valami különleges eseménnyel próbálta felhívni a figyelmet a néptáncra. Az elmúlt években utcára vonulva Marosvásárhely több pontján is tartottak villámcsődületet: táncra perdültek, muzsikáltak már bevásárlóközpontokban, buszmegállóknak, a Színház téren, a Somostetőn, piacokon is, fergeteges hangulatot biztosítva minden alkalommal. Az utcai megmozdulások célja főként a néptánc és kultúránk bemutatása volt, viszont nem titkolt szán-

dék az sem, hogy a villámcsődület segítségével elérhetőbbé, szerethetőbbé tegyék a néptáncot mindenki számára.

A társulat idén sem szeretné megbontani a hagyományt. A táncosok otthonról készülnek közönségüknek egy kis ajándékkal, amely ma lesz megtekinthető a Maros Művészegyüttes hivatalos Facebook-oldalán. Ne maradjanak le róla!

Ui.: Maradj otthon, vigyázzunk egymásra!

Barabási Attila Csaba igazgató

Megyei hírek

A rusnya terpék – premier előtti vetítés

Április 29-én, ma 19.30 órakor folytatódik a Székelyföldi Legendárium rajzfilmsorozatának negyedik évada. A rusnya terpék a tulajdonképpeni premier előtt az említett időpontban a Székelyföldi Legendárium Facebook-oldalán tekinthető meg.

Rovarirtás

Április 30-ig tart a rovar- és rágcsálóirtás Marosvásárhely köz- és magánterületein. Rossz idő esetén a határidő módosulhat. A Coral Impex Kft. tájékoztatja a lakosságot, hogy felhasználandó szer hatóanyaga a rovarirtásnál a cipermetrin és a bacillus thuringiensis s-metopen, a rágcsálóirtásnál pedig a brodifacoum. A szerek az Egészségügyi Minisztérium által engedélyezettek, mérgezés szempontjából ártalmatlanok és irritálóknak minősülnek.

Online vagy telefonon kell közölni a gázóra állását

A Delgaz Grid gázszolgáltató vállalat (az E.ON cégcsoport tagja) felkéri a fogyasztókat, hogy a járvány idején biztonsági okokból a gázórák állását online vagy telefonon továbbítsák, naponta 8–17 óra között. E-mail-cím: programari-citire@delgaz-grid.ro, telefonszámok: 0753-312-522 vagy 0753-101-977; a számlákat a fogyasztók által beküldött index alapján állítják ki.

Szülőföldön magyarul – módosult a határidő

Tekintettel a járvány okozta helyzetre, a Szülőföldön magyarul programban benyújtható igénylések esetében a határidő október 30-ra módosult. Az új határidő szerint tehát az utolsó nap, amikor postára lehet tenni az igénylést: 2020. október 30.

Meghosszabbították az adókedvezmény határidejét

A koronavírus-járvány miatti óvintézkedéseket figyelembe véve a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal június 30-ig hosszabbította meg a határidőt, ameddig a 2020-as évre szóló helyi adókat és illetékeket – épület-, föld- és gépkocsiadót – teljes mértékben kifizető személyek 10%-os adókedvezményben részesülnek – olvasható a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal honlapján.

Elmarad a Marosvásárhelyiek Világtalálkozója

Hosszas mérlegelés után, a szervezők csaldóttan közlik, hogy a 2020. június végére tervezett Marosvásárhelyiek VIII. Világtalálkozója elmarad. A koronavírus megfékezésére irányuló országos óvintézkedéseknek megfelelően, illetve az egészségünk védelme érdekében azt tartják felelős döntésnek, hogy a jövő évi, 2021-es világtalálkozó előkészítésére, szervezésére koncentrálnak. Kéri a közönséget, hogy fogadják megértéssel kényszerdöntésüket. Jövőre igyekeznek olyan programot összeállítani és előadókat elhívni az eseményre, amellyel kárpótolják a marosvásárhelyieket. Ennek részleteiről már idén ősszel tájékoztatják a közvéleményt.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

Meleg étel a rászorulóknak

Április 3–24. között összesen 1352 adag tartalmaz levest (kenyérrel), illetve péntekenként második fogást adott át 81 családnak a COVID-AID TgM és a Salvamont hat önkéntese. A Meleg ételt a rászorulóknak című program keretében eddig 149 gyermekhez, 27 idős emberhez, három fogyatékossgal élő személyhez, két hajléktalanhoz és 12 munkanélkülihez jutott el támogatás Marosvásárhelyen, Marosszentgyörgyön és Csejden.

Köszönet a 40 magánszemély által adományozott 11.062 lejért, valamint a zöldségért és gyümölcsért (alma, paradicsom, krumplic, murok, cékla, paszuly).

Köszönet az ELDI, TIMKO, Theresia, Friesland, REEA, Alchemist, Lorian cégnek a támogatásért! A

meleg étel az Alpha Transilvană Alapítvány konyhájában készül.

A támogatásban részesülők kiválasztásakor előnyt élveznek a jövedelem nélküli gyermekes családok, különösen az egyedülálló szülők és a jövedelem nélküli idősek, családok, illetve a gyermekes családok és az idős személyek, akiknek jövedelme legfeljebb 300 lej családtagonként. Az idős személyek esetében a jövedelmet a gyögyszerek árának leszámitásával alapítjuk meg.

Az Egy tál étel a rászorulóknak programot addig folytatjuk, ameddig szükség lesz rá, és ameddig lesznek támogatóink. A családokban a nehézségek csak most kezdődnek, a mélyszegénységben lévők helyzete katasztrofális.

A város hangja segít – Marosvásárhelyi online jótékonyági majális

Rendkívüli nehézségekkel néz szembe otthonunk, Marosvásárhely. A járványügyi intézkedések miatt idősök, kiskeresetűek, bevétel nélkül maradt családok, egyedülálló szülők küzdenek azért, hogy meglegyen a napi betevő. És akkor a mélyszegénységben élő gyerekeket még nem is említettük. Van, akinek sikerül, és van, ahol egyre többször kell szembenézni azzal, hogy

üres az asztal. Pedig ezek a nehéz helyzetek egymásra figyellel, közösségi szervezéssel, segítséggel nyithatók, kezelhetőek.

A Divers Egyesület a Transilvană Alpha Alapítvánnyal és a Covid-Aid önkénteshálózattal közösen a legelegettebbek számára biztosít ingyenes meleg ételt a Meleg ételt a rászorulóknak program által.

Kérjük, segítsen, hogy segíthesünk! Járuljon hozzá művészi produkciójával *A város hangja segít – Marosvásárhelyi jótékonyági majális online* adománygyűjtő eseményünk sikeréhez. Az esemény május 1–3. között minden esténként 9 órakor lesz megtekinthető a Facebookon.

Köszönettel

Koreck Mária

Tanácsadás telefonon és e-mailen

A jelenlegi járványügyi helyzet idején a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara közegészségügyi szolgáltatások és politikák szakának oktatói telefonos tanácsadást biztosítanak az érdeklődők számára. A szakemberek előre meghatározott időpontokban állnak rendelkezésre a következő alapdíjas telefonszámon: 0040-373-780-851 és a segelyvonal@ms.sapientia.ro e-mail-címen. E-mailben történő megkeresés esetén kérik, a levél tárgyában jelezzék a címzett nevét: dr. Bakos Levente közgazdász, dr. Harangus Katalin statisztikus, dr. Kovács Réka Rozália pszichológus, dr. Lukács-Márton Réka pszichológus, dr. Sántha Ágnes szociológus, drd. Szabadi Ernő-Loránd közegészségügyi végzettségű szakember, dr. Sztranyiczki Szilárd jogász, ügyvéd. További információk dr. Kovács Réka Rozáliától kérhetők a 0742-080-704-es telefonszámon.

Telefonos tudakozó

Az Erdélyi Magyar Szövetség a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos magyar nyelvű telefonos tudakozót indított a 0768-111-878-as számon, mivel az egészségügyi minisztérium országos tájékoztatója kizárólag román nyelvű. Az EMSZ munkatársai minden korosztály hívására számítanak. A telefonvonal a Telekom Románia hálózatában működik, normál díjas hívással elérhető a nap 24 órájában, illetve hétvégén is.

Az EMSZ a koronavírus-járvánnyal kapcsolatban naponta többször frissülő tájékoztató közösségi oldalt is működtet: www.facebook.com/koronaviruserdely.

Romániában is megkezdtek a vérplazmavételt, a járvány terjedése tovább lassult

Megkezdődött kedden a koronavírus-fertőzésből felgyógyult páciensek vérplazmavétele annak érdekében, hogy a vérükben megtalálható ellenanyagot a kritikus állapotban lévő betegek kezelésére használják fel.

Az első három donor vérplazmáját a bukaresti vérközpontban vették le. Az egészségügyi miniszter múlt heti rendelete értelmében a vérplazma-terápiával a 18 évet betöltött, intenzív osztályon kezelt, kevesebb mint tíz napja lélegeztetőgépre szoruló betegeknek próbálkoznak, akiknél a Covid-19 a hagyományos kezelés ellenére okozatosan súlyosbodó tüdőgyulladás okozott.

A stratégiai kommunikációs törzs keddi déli jelentése szerint az elmúlt 24 órában tovább lassult a járvány terjedése: az előző hét átlagánál 20 százalékkal kevesebben, 277-en kapták el a fertőzést, a halálos áldozatok száma

pedig 19-cel nőtt, ami több mint 25 százalékkal elmarad az elmúlt hét napi átlagától.

Az új esetekkel 11 616-ra emelkedett a betegség megjelenése óta nyilvántartásba vett koronavírus-fertőzöttek és 650-re a betegségben elhunytak száma. Külföldön 87 koronavírusos román állampolgár vesztette életét.

Az utóbbi napon újabb 263 páciens hagyhatta el gyógyultan a kórházat, így az aktív esetek száma alig 14-gyel nőtt, ami egy tizedét sem teszi ki a betegség terjedése utóbbi heti ritmusának.

A közegészségügyi intézet kedden közzétett elemzése szerint a koronavírus romániai áldozatainak csaknem fele Suceava (115), Hunyad (53), Arad (50) és Galac (38) megyében, valamint Bukarestben (42) vesztette életét. Az igazolt fertőzések több mint negyven százaléka is alig négy megyében és a fővárosban összpontosul.

Az elhunytak 73,5 százaléka 60 év feletti, csaknem kétharmaduk férfi, több mint 86 százalékuknak pedig egyéb súlyos betegsége is volt. A koronavírus romániai áldozatainak átlagéletkora 68 év, míg az igazolt fertőzöttek átlagéletkora 46 év.

Nem volt újabb áldozat a megyében

A közegészségügyi igazgatóság keddi déli adatközlése szerint nem szedett újabb áldozatot a betegség az egy nappal korábbi közléstől számítva. A keddi adatok szerint 412 fertőzött személy volt Maros megyében, továbbá 116 beteg már felgyógyult a járvány kezdete óta. Kedden 1501 személy tartózkodott hatósági felügyelet alatti otthoni elkülönítésben, és 325 személy volt intézményes karanténban, 44 személy volt kórházba utalva koronavírus-fertőzés gyanújával. *(hírösszefoglaló)*

Május 15-e után az állam átvállalhatja a bérköltségek egy részét a leginkább érintett vállalatok esetében

A szükségállapot május 15-étől esedékes megszűnte után egy másfajta bérköltség-támogatás válthatja a kényszerszabadságot – közölte kedden a munkaügyi miniszter.

Az Adevarul Live-nak adott interjújában Violeta Alexandru azt mondta, nem tartja kizártnak, hogy a kényszerszabadságra küldött munkavállalók juttatását május 15-e után is folyósítsák „még egy nagyon rövid ideig”, alapvetően azonban a kormánynak az a célja, hogy „ezt a passzív intézkedést egy aktívval helyettesítse” a válság által leginkább érintett területeken.

A miniszter szerint ez azt jelentené, hogy bizonyos ágazatok esetében átvál-

lalnák az alkalmazottak bérköltségeinek egy részét. Az elején jelentősebb lenne a támogatás, majd amint a vállalatoknak sikerül újraindítaniuk a tevékenységüket, fokozatosan csökkenne. „Azok a cégek, amelyek egyből újraindítják a munkát, vélhetően egyfajta támogatásban részesülnek majd, azok pedig, amelyeknél fokozatosan indul újra a tevékenység, ennek a lassúbb ütemnek megfelelő támogatásban részesülnek” – magyarázta.

Alexandru rámutatott, abban a reményben fordítottak nagyobb hangsúlyt a kényszerszabadságra a klasszikus munkanélküliség helyett, hogy a munkáltatók megőrzik a munkahelyeket. Ugyanakkor azonban a kormány mérle-

geli a munkanélküli-segély összegének emelését is – nyomatékosította.

A szaktárca adatai szerint a szükségállapot március 16-i kihirdetése óta hét-főig 1.027.824 egyéni munkaszerződést függesztettek fel országszerte.

Ezek közül 322.037 a feldolgozóiparban, 187.876 a nagy- és kiskereskedelmi ágazatban, illetve járműjavítás terén, 114.272 pedig a szállodaiparban és vendéglátóegységekben dolgozó alkalmazottaké volt.

Emellett 260.171 munkaszerződést bontottak fel, 48.711-et a nagy- és kiskereskedelmi ágazatban, illetve a járműjavítási szektorban, 45.899 a feldolgozóiparban, 35.570-et pedig az építkezések terén. *(Agerpres)*

A csíksomlyói búcsúnak igazodnia kell a körülményekhez

Igazodnia kell a koronavírus-járvány adta körülményekhez az idei csíksomlyói búcsúnak – mondta hétfőn az MTI-nek nyilatkozva Bójte Mihály, a búcsút szervező erdélyi ferences rend csíksomlyói házfőnöke.

Noha a csíkszeredai városi katasztrófavédelmi bizottság múlt heti ülésén minden kulturális, ifjúsági és sportrendezvényt felfüggesztettek augusztus 31-ig a székelyföldi városban, és Ráduly Róbert polgármester azt tartotta a legvalószínűbbnek, hogy a csíksomlyói búcsúra is csak a világhálón kerülhet sor, a csíksomlyói ferences szerzetesek még reménykednek abban, hogy május végéig olyan mértékben enyhülnek a járványügyi korlátozások, hogy szűk körben, a körülményekhez igazodva mégiscsak megtarthatják a búcsút.

Bójte Mihály elmondta: a fogadalmi búcsú teljesen nem maradhat el, a csíksomlyói ferenceseknek kötelességük, hogy szentmisét mutassanak be május 30-án, pünkösd szombatján, és valamivel pótolják a zárandoklatot, a körmenetet. A minimális forgatókönyvnek azt tartotta, hogy a világhálón közvetítik az eseményt, de abbeli reményét is kifejtette, hogy május

végéig annyit javul a helyzet, hogy egy szűk körű zárandoklatra is lehetőség nyílik. Hozzátette: az állami rendelkezések függvényében döntenek majd arról, hogy a szentmisét a fogadalmi templomban vagy a hegynyeregben, a Hármashalom oltárnál tartásuk. Megjegyezte: készen állnak arra, hogy minden segítséget megadjanak az esetleges televíziós közvetítéshez.

„Nehéz szívvel mondanánk azoknak, akik távolról jönnek, hogy ne készülődjenek. Inkább úgy fogalmazzuk: készüljenek fel arra, hogy meglehet, otthon kell ünnepelniük. Megtörténhet, hogy mindenkinek a saját közösségében kell ápolnia a búcsú lelkiségét, szellemiségét” – fogalmazott Bójte Mihály.

Hozzátette: a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra (NEK) való készület jegyében a 2020-as évet az eucharisztia évének nyilvánították a gyulafehérvári főegyházmegyében. A múlt héten ugyan bejelentették, hogy a budapesti kongresszust 2021-re halasztják, a ferencesek mégis ennek fényében választották a búcsú jelmondatát, mely idén az lesz, hogy „A Szentlélek száll le rád”. *(MTI)*

Különvonatok az osztrák idősgondozásban dolgozó román vendégmunkások számára

Az osztrák idősgondozásban dolgozó román vendégmunkások kituzását és hazatérését lehetővé tevő vasúti összeköttetés megteremtéséről egyeztetett hétfőn Caroline Edtstadler osztrák tárca nélküli és Lucian Bode román közlekedésügyi miniszter.

Az európai ügyekért felelős osztrák tárca nélküli miniszter már a múlt héten eldöntött tényként számolt be arról, hogy május másodikától kezdődően – Magyarországon keresztül megállás nélkül közlekedő – különvonatok segítségével fogják enyhíteni az osztrák idősgondozásban jelentkező munkaerőhiányt. Hozzátette, hogy országában mintegy 33 ezer idős ember szorul 24

órás állandó gondozásra, az ellátásukról gondoskodik jelentős része pedig eddig Romániából érkezett, de a koronavírus-járvány korlátozásai közepette nem tudott már visszatérni Ausztriába.

Osztrák hírforrások szerint az első hálókocsi-szerelvényt szombaton akarják indítani a temesvári Északi pályaudvarról, ezt követően pedig hetente egyszer, később pedig akár hetente háromszor indulna különvonat innen az ausztriai idősgondozásra jelentkező romániai munkavállalókkal.

Lucian Bode szerint azonban az ügyben számos kérdés szorul még tisztázásra: egyebek között az, hogy a május 15-ig tartó rendkívüli állapot idején kik, hányan, Románia mely részeiből, meny-

nyi időre, milyen biztonsági intézkedések mellett utaznának Ausztriába, hogyan jutnak el a temesvári pályaudvarra.

A román közlekedési tárca hétfői közleménye szerint ezért Romániában munkacsoport alakul a belügyi, külügyi és munkaügyi minisztérium, valamint a román államvasutak (CFR) képviselőinek részvételével, amely kidolgozza a román vendégmunkások biztonságos szállításának módját, és engedélyezteteti azt a koronavírus-járvány miatt létrehozott országos operatív törzssel. Ezt követően fognak megállapodni az érintett országokkal a különvonatok indításának menetrendjéről – szögezte le a közlemény. *(MTI)*

Ország – világ

Kétszáz vendégmunkás fertőződött meg

Megfertőződtek az új típusú koronavírussal a németországi Baden-Württemberg tartományban található Birkenfeld város vágóhidjának alkalmazottai, köztük több mint kétszáz román állampolgár – közölte kedden a külügyminisztérium. A szaktárca tájékoztatása szerint a vágóhid 300 alkalmazottjánál igazolták a SARS-CoV-2-fertőzést, többségük – több mint kétszáz – román állampolgár, és mindannyian karanténban vannak. A német hatóságok által szolgáltatott információk értelmében a fertőzöttek többsége tünetmentes, vagy enyhe tünetei vannak. Mindössze öt személy szorult kórházi kezelésre, és kettőt közülük már kiengedtek a kórházból. A külügyminisztérium megjegyzi, hogy ez idáig sem Románia berlini nagykövetségére, sem a stuttgarti főkonzulátusra nem érkezett konzuli segítségnyújtásra vonatkozó igénylés az érintett román állampolgárok részéről. A német vágóhid összesen 500 román állampolgárt foglalkoztat. *(Agerpres)*

Tavaly 43 kilométerrel bővült a román autópálya-hálózat

Tavaly 43 kilométerrel, 866 kilométerre bővült a romániai autópálya-hálózat, ami 5,2 százalékos növekedés – közölte pénteken az Országos Statisztikai Intézet. A statisztikai intézet közzétette a tavalyi évre vonatkozó adatokat a romániai infrastruktúra állapotról. Közölte, hogy a közutak hossza elérte a 86 391 kilométert, ebből 17 873 kilométert tettek ki az országutak, aminek pusztán 4,8 százaléka autópálya. Romániában így az autópályák hossza 866 kilométer a tavalyi 43 kilométeres bővüléssel. A használatban levő vasúthálózat hossza 10 759 kilométer volt, ennek 37 százaléka, vagyis valamivel több mint 4 ezer kilométer villamosított. A romániai út- és vasútépítéseket monitorozó Pro Infrastruktúra Egyesület január elején közzétett elemzése szerint reálisan 23 kilométer, különösen szerencsés helyzetben pedig 64 kilométer újonnan épült autópálya nyílhat meg 2020-ban. *(MTI)*

Újraindították a termelést a Volkswagen Csoport legnagyobb autógyárában

Öt hét szünet után újraindították a termelést hétfőn a wolfsburgi autógyárban, a német Volkswagen Csoport (VW) legnagyobb üzemében. A 70 ezer munkás közül egyelőre 8000 dolgozik, a szerelősorokon megfelelő ütemben haladnak a megmunkálásra váró gyártmányok. A koronavírus-járvány miatti leállítás után lassan futtatják fel a termelést. Az eddigi három helyett egy műszakban dolgoznak. Az első héten 1400 Volkswagen Golfot szerelnek össze, majd fokozatosan 6000-re emelik a heti darabszámot. Ez azt jelenti, hogy a következő időszakban legfeljebb 40 százalékos kihasználtsággal működik a VW központi üzeme. *(MTI)*

Halandzsavírus

(Folytatás az 1. oldalról)

indítványtól eltérően – semmilyen közvetlen következménye nincs a címzettre nézve. Azért a bizalmat éppen nem vonnák meg a kormánytól, hiszen még a végén abba a helyzetbe kerülhetnek, hogy oda kéne állni a kormányrúd mellé, ami egy ilyen vészterhes időszakban nekik is annyira hiányzik, mint üvegesnek a hanyatt esés.

Ott látszik meg a kezdeményező haloványsága, hogy ha már ilyen műbalhézásra van bennük energia, akkor a munkaügyi miniszterbe kellett volna belekötmiük. Ugyanis ebben a helyzetben, amikor több mint egymillió munkaszerződés van ideiglenesen felbontva, az illető tárcavezető pár napja azt mondta, hogy a karantén után nincs bértámogatás, kedden meg már azt, hogy talán mégis lesz, de nem úgy, mint a szükségállapot alatt. Mi ebből értjük, hogy a kormánynak nem sok fogalma van arról, hogy mihez kezdjen a körvonalazódó gazdasági krízishelyzettel, de ha akár egy egyszerű indítvánnyal e kérdésben tiszta vizet lehetne önteni a pohárba, azzal a kezdeményező máris egy milliós nagyságrendű szavazótábornál tehetne szert nem kevés bizalmi tőkére. Még akkor is, ha netán kiderülne, hogy az elmúlt évek szocdem gazdaságpolitikája miatt sincs forrás támogatásra az utcára kerülő emberek munkahelyeinek esetleges megmentéséhez. Még a rossz hír is többet ér a semmitmondásnál, ha őszinte.

Rendőri ellenőrzés a Bekecsalján

(Folytatás az 1. oldalról)

Több száz igazoltatás két óra alatt

Ugyancsak vasárnap Nyárádszereda, Nyárádmaros és Székelybere polgármesterei közösen kérték a megyei rendőr-főkapitányságot, hogy a 135. jelzésű megyei úton ellenőrzést vezessenek be annak érdekében, hogy az útszakaszon kevesebben és csak indokolt esetben járjanak. Hétfőn délelőtt Nyárádszeredából kilenc rendőrautó szállt ki tizennégy rendőrrel, és két óra leforgása alatt 350 járművet ellenőriztek le, gyakorlatilag mindenkit, amelyik a Bekecsalja felé vagy onnan érkezett – tudtuk meg *Tóth Sándor* nyárádszeredai polgármestertől. Arról számolt be, hogy a rendőrségi tapasztalat szerint az emberek nem tartják be az utazáskorlátozási rendelkezéseket, elhagyják otthonukat, sőt a településeket is, nem veszik komolyan az óvintézkedéseket, nem fogják fel, hogy bajt okozhatnak másoknak is. Mivel a bekecsaljai emberek nem ismerik fel a fennálló problémát, a megyei hatóságok hiába intézkednek, munkájuk eredménytelen. A helyi vezetők léptek, de ha a civilek nem hajlandók betartani az előírásokat, „ha felelőtlenül viselkednek azok, akik nyakig vannak ebben a helyzetben”, az állapot ellenőrizhetetlenné válhat – fogalmazott kemény hangon a nyárádszeredai előljáró, aki arra inti a Bekecsalja lakóit, hogy lehetőleg az alapélelmiszereket saját falujukban vásárolják meg, és mindenért ne utazzak be a kisvárosba.

A három előljáró kérte a rendőrségi ellenőrzés éjjel-nappali állandósítását, remélik, hogy a kérésüket el is fogadják, de addig is a legfontosabbnak a civil összefogást, az információk helyes kezelését és a közegészségügyi szabályok betartását ítélik meg, és ezt kéri mindenkitől.

Máshol is megjelent a vírus

A Nyárádkarácson község szomszédságában fekvő Ákosfalva községet sem kerülte el a fertőzés. Múlt pénteken *Osváth Csaba* polgármester közösségi oldalán adta hírül, hogy egy személy elhunyt a betegség következtében. Közleményében a községvezető megköszönte a lakosságnak a katonai

rendeletek eddigi betartását, és ugyanakkor mindenkit ismételtén intett a helyi, megyei és országos intézkedések figyelembevételére, biztosítva a lakosságot arról, hogy az önkormányzat a továbbiakban is rendszeresen fertőtleníti az utcákat, köztereket, ezzel is fékezve a járvány terjedését.

Értesüléseink szerint egy Németországból hazatért 37 éves cserefalvi férfi lett a koronavírus áldozata, miután a kétheti otthoni elkülönítés letelte után Nyárádkarácsonban járt. A községből további három személyt szállítottak kórházba koronavírus-fertőzés alapos gyanújával.

A nyárádszeredai rendőrök eddig is rendszeresen ellenőrizték, most még sűrűbben fognak a Bekecsalján
Fotó: facebook.com/Muresenilor Siguranta

Nyárádkarácsonban felére csökkent a házi elkülönítettek száma Újabb megbetegedést nem jelentettek

Nyárádkarácson községben, úgy látszik, lassan jobbra fordul a helyzet. Amint írtuk, a koronavírus-járvány csúcán több mint 200-an voltak házi elkülönítésben, számuk mára körülbelül a felére csökkent. A községből közel száz fertőzött személy került kórházba, de mára többet gyógyultnak nyilvánítottak. Jelenleg két súlyos betegről tudnak. A halottak száma április 28-án 14-re emelkedett. Jó hír viszont, hogy az utóbbi napokban újabb fertőzöttet nem jelentettek. *Ferenczi György* polgármesterrel telefonon beszélgettünk, éppen a község falvait látogatta végig, hogy felmérje, milyen a hangulat, hogyan tartják be a kijárási tilalmat.

Mezey Sarolta

A rendfenntartók tisztességgel tették a dolgukat

– Úgy néz ki, hogy kilábalunk a járványból, javul a helyzet a községben. Az emberek megrémültek, féltek a megbetegedéstől, hiszen a megyében a legnagyobb járványgóc itt alakult ki a községben. Mivel a közvetlen közelükben, a rokonságban történtek a halálesetek, betartották a katonai rendeletek előírásait. Aki házi karanténba került, nem hagyta el a lakását. Persze állandó rendőri és csendőri jelenlét is volt a faluban. Általában tizen teljesítették a szolgálatot váltásanként. Végigjárták a falut, leállították, ellenőrizték a gépkocsikat, az utcán járókat – fogalmazott *Ferenczi György* polgármester, hozzátéve: köszönettel tartoznak a rendfenntartóknak, akik segítettek a korlátozások betartatásában. Magát a polgármestert is többször állították meg, igazoltatták, mint bárki

mást a községből. A polgármester szerint túlkapásról nem érkezett hír.

Ha betartják a szabályokat, elkerülik a további megbetegedéseket

A polgármester kihangsúlyozta: biztatja az embereket, ne féljenek, mert ha betartják a szabályokat, nem lesz újabb tömeges megbetegedés. Az intézkedések kellettek, s ha ezeket első pillanattól komolyan vették volna, jóval kevesebben betegedtek volna meg. Sokan külföldről jöttek haza, közös összejöveteleket tartottak, s a ragályos betegség a községben terjedt. Hiába gondolták az emberek, hogy ha nincs tünetük, és nem érzik betegnek magukat, hordozók sem lehetnek. Voltak fertőzöttek, akik terjesztették a kórt. Legutóbb is egy helyről kerültek ki a fertőzöttek, hiszen tudni kell, hogy népes, több mint húsztagú közösségről van szó, egy udvaron több család is él.

– A megpróbált közösség most már megértette a helyzet súlyosságát, odafigyelnek, távolságot tartanak, mert félnek. A rendőrök kellettek, de a házi elkülönítésben lévők legjobb örei a szomszédok voltak – mondta a polgármester.

A hírekkel ellentétben: teljes karantént nem rendeltek el

Kérdésünkre, igaz-e a tegnapi felröppent hír, miszerint Nyárádkarácson község nem úszta meg a teljes karantént, a polgármester elmondta:

– A községben nem rendeltek el teljes karantént, nem zárták le a falvakat. Ezt megúsztuk, azonban nagyon komoly szigorításoknak, ellenőrzéseknek voltunk kitéve a község területén. Az alkalmazottak elmehettek munkahelyükre, a gazdálkodók kimehettek földjeikre. Akinek volt igazoló irata, érvényes nyilatkozata, az elhagyhatta a lakását és a községet.

Erről jut eszembe

Ma van a tánc világnapja. Meglehetnénk nélküle, pláne manapság, amikor a világ nagyobbik hányada aligha mondhatja el magáról, hogy táncos kedvében lenne. De milyen volna az életünk tánc nélkül?! Ugye, hogy szinte elképzelhetetlen? Csak ritka alkalmakkor mutatkozik meg az életöröm, a jókedv, a szerelem, a szenvedély, az érzelmek kinyilvánításának e sajátos megnyilatkozási formája, de annál nagyobb a súlya. Majdnem mindig emlékeztet esemény az, amikor táncra perdülünk, és önkéntelenül is elárulunk valamit egyéniségünkről, vagy amikor másokat látunk önfeledten táncolni. Ezért sem hiányoznak a képernyőről e karanténos hetekben, a kultúra és a művészetek virtuális tobzódásának idején a táncos felvételek, a nyilvános helyektől elzárva, de élőben előadott táncjelenetek sem. Vannak nagy filmekből kiragadott táncmozzanatok, sok ember kapásból képes többet is felsorolni az ilyen kedvenc filmes aranymomentumokból. Akárhányszor szívesen újranézzük valamennyit. A jegyzetbe kezdve magam is, ki tudja hányadszor, a YouTube-hoz fordultam, és bele is feledkeztem a lenyűgöző válogatásba. Szinte egy órán át ugrottam egyik felejthetetlen jelenetről a másikra. Az, ahogy a vak ezredes alakító Al Pacino megtáncoltatja a vendéglőben a bizonytalanságát mind felszabadultabban levetkőző, törékeny ifjú táncospárját, ahogy az Anna Kareninák és a daliás Vronszkijok valceréznek szerelmesen, ahogy felforrósodnak az argentin tangók, ahogy magával ragad Anthony Quinnék Zorbatánca, vagy ahogyan magába ránt a Körhinta nagyfeszültségű táncos öt perce, Töröcsik Mari és Soós Imre drámai jelenete, az jól érzékelteti mindenkiel, mi mindent jelenthet a tánc... A három pont itt azt hivatott jelezni, hogy közben megálltam a reggeli írással. Eljött a mi időnk, délelőtt 11 óra, nekünk, hatvanötön felülieknek is ki lehet menni a nagy utcai álarcosbálba. Vásárolni. Sokan vagyunk, de kissé más a tánc. Nincs polka, nincs rock and roll, nincs gavotte, még menüett se. Inkább szabálytalanul kigyózó, távolságtartó slow fox, olykor helyben topogó csacsacs, időnként lassú magyaros és kor-

csos is nyilván. De igazából valahogy mégsem jön össze, bizonytalan, szédelgős a ritkán mozgó, hetek óta bent tartózkodó öregek járása. A nézésük meghatározóbb. Riadt, lemondó, szomorkás, befelé forduló, tétova tekinteteket látni az egyenarcot biztosító maszkok fölött. Ritka az, amikor mosolytól válik csillogóvá a szem. Néha olyankor, amikor az illetők felismerik, hogy barát van az álarc mögött. De nem ez a jellemző. Valahogy inkább medvetáncszerű az utca és a piac népeességének látványa. Megterhelt, kényszeres az idősök mozgása. Csodálkozunk rajta? Aki ötpercenként azt hallja minden kommunikációs forrásból, hogy a társadalomnak mennyire ügyelnie kell rá, mert állandó életveszélyben van, milyen felelősség terheli, hogy otthon marad-e vagy sem, mekkora áldozatot hoznak miatta mások, egyáltalán milyen nyűg ez a korosztály járvány idején, az hajlamos arra gondolni, ő a bűnbak, ő a pandémia fenntartója, a fertőzés terjesztője, ő a várható nagy társadalmi, gazdasági válság okozója. Tehát húzza meg magát, ne ugráljon! Eszébe se jusson kívágni egy heves ír szteppet! Majd, ha mindenen túl leszünk, mi, 65 pluszosok is kimerészkedhetünk talán a négy fal közül. Nem biztos, hogy az már május közepétől bekövetkezik. Nem ám! Ez az annyi mindent átélő koros és gyakran kóros generáció megtanulta, többnyire bele is törődött, hogy úgy táncol, ahogy húzzák, ahogy füttyülnek neki. Az más, hogy azok, akik a muzsikát dirigálják, s a talpalávalót szolgálják, mintha maguk sem tudnák, tulajdonképpen mi és hogyan lehetne a legjobb mindenkinek. Ebből fakad aztán a sok összevisszaság, disszonancia, hamis hang, ritmustévesztés és visszatáncolás, amit szinte nap mint nap megtapasztalhatunk. Lehangelő. „De azért csak járom, járom ezt a táncot... Vászon el a csizmám térdig! Kivárom a nótá végig” – ahogy Kányádi mondta Lakodalmasában. Nyugodjon le mindenki!

Ui.: Miután a jegyzetet megírtam, máris érkezett a menetrendszerű, lazító rendelkezés. Az általam felvetett probléma lényegén mit sem változtat. De tényleg: nyugi! (N.M.K.)

Újabb segítség a vizsgázó diákok számára Már két szett gyakorlótétel elérhető magyar nyelven

Az Oktatási és Kutatási Minisztérium az idén vizsgázó nyolcadikos és tizenkettedikes diákoknak hetente tesztekkel tölt fel a <http://rocnee.eu/testeantrenament/> honlapra, újabb és újabb lehetőséget biztosítva számukra a gyakorlásra. Az Országos Értékelési és Vizsgaközponttal együttműködve kidolgozott feladatlapok a tételmodellek mintájára készülnek, így ezek megoldása hozzásegítheti a tanulókat a vizsgán való jó eredmények eléréséhez.

A tételek jelentős száma (hetente 110) és azok gyors elkészülte miatt az Országos Értékelési és Vizsgaközpontnak nincs lehetősége biztosítani a tételek magyar nyelvre való fordítását, ezért a kisebbségi oktatásért felelős államtitkári kabinet és a kisebbségi főigazgatóság koordinálásával önkéntes pedagógusok dolgoznak fáradhatatlanul azon, hogy magyar nyelven is elérhető legyenek a feladatsorok.

A példátlan összefogás eredmé-

nye, hogy rekordidő alatt készült el az első szett tétel magyar nyelvű fordítása:

<https://rocnee.eu/testeantrenament/30-03-2020-en8-traduceri.html>

<https://rocnee.eu/testeantrenament/30-03-2020-bac-traduceri.html>

Örömmel tapasztaltuk, hogy a vállalkozó szellemű tanárok lelkesedése nem csappant, a második szett tételsornak is azonnal nekiláttak, ezek a magyar nyelvű tételek a következő (tartalommal folyamatosan bővülő) linkeken érhetőek el:

<https://rocnee.eu/testeantrenament/22-04-2020-en8-traduceri-maghiara.html>

<https://rocnee.eu/testeantrenament/22-04-2020-bac-traduceri-maghiara.html>

Továbbá felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy az április 27-én közzétett harmadik tételszett fordítása is folyamatban van. (közlemény)

„Máig hallom a gyerekek sikoltozását”

Április 24. – az örmény népirtás emléknapja

Kaáli Nagy Botond

Április 24-e az örmény népirtás emléknapja. 105 évvel ezelőtt, 1915-ben e napon kezdődött a törökországi örménység több éven át tartó kiirtása, a folyamat, amelyre elsőként használták a holokauszt megnevezést. A mérszálás során az akkori Oszmán Birodalomban – az ifjútörök mozgalom kormányzása alatt – több százezren, de lehet, hogy másfél millióan veszítették életüket. A modern kor egyik első, szisztematikus népirtása a birodalom egyik legnagyobb lélekszámú kisebbségét – a világ népeinek a sorában a kereszténységet államvallásként elsőként felvett örménységet – sújtotta, és nem volt előzmények nélküli: már az elmúlt évszázadok folyamán is érték atrocitások a birodalomban élt örményeket, egyes források szerint csak a tizenkilencedik század utolsó éveiben zajló pogromokban több mint negyedmillióan vesztettek oda.

Az örmény tragédiának több oka volt: a mind gazdaságilag, mind katonailag végnapjait élő birodalomban egyre mélyült a társadalmi, gazdasági és kulturális szakadék a keresztény polgárság és a muszlim középosztály között. A keresztény polgárság legnagyobb hányadát adó örmények másodlagos állampolgároknak számítottak, rájuk más törvények és más adók vonatkoztak, mint a muszlimokra, többek között dzsizját (adót) kellett fizessenek, és nem viselhettek fegyvert. Mégis a társadalom legvagyonosabb rétegéhez tartoztak, míg „a muszlim középosztály fiai egyre inkább az állami bürokráciában (amely a 19. században a harmincszorosára növekedett) és a fegyveres erők tisztái állományában találták meg helyüket. Ilyenformán paradox helyzetbe kerültek: ők képviselték a hatóságot és az állami tekintélyt, de ugyanakkor viszonylagos szegénységben éltek, a munkabérek gyakran hónapokra elmaradoztak, ha nem évekre...” – írja Erik-Jan Zürcher. A kirívó ellentét, kölcsönös bizalmatlanság egyre nőtt, és az ifjútörök mozgalom híveiben kialakult az a fajta nacionalizmus, amely a másságot vallási alapon határozta meg, és amely a tragédiához vezetett. Az „ok” is adta magát: miután 1914 őszén az Oszmán Birodalom belépett az első világháborúba a központi hatalmak oldalán, Enver pasa egy elhibázott hadjáratot indított az oroszok ellen Baku városának visszafoglalásáért. A katasztrofális vereségért pedig az azon a vidéken élő örményeket hibáztatta. Mindemellett már zajlott egy központi propagandahadjárat az örménység ellen, miszerint oroszbarátságuk miatt veszélyeztetik a

birodalom biztonságát. És 1915. április 24-én éjjel elkezdődött a borzalmak sorozata, amelynek nyitólépéseként körülbelül 250 örmény értelmiségit – orvosokat, ügyvédeket, papokat, újságírókat, írókat – tartóztattak le és végezték ki.

A hivatalos indoklásban szereplő vádat, amely szerint a kelet-anatóliai örmények fegyveres felkelésre készültek volna, semmi sem bizonyította. De ez nem számított: a következő években a teljes törökországi örménységet koncentrációs táborokba hurcolták, gondosan ügyelve arra, hogy a sivatagokon keresztül vezető menetelés során a lehető legtöbb pusztuljanak el. Válogatott, szinte elképzelhetetlen kegyetlenséggel végezték ki azokat, akiket nem otthonaikban öltek meg. *Baruir Nercessian* tizenévesen élte át az örmény holokauszt borzalmait – amelyben édesanyját, testvéreit, rokonságának legnagyobb részét megölték –, majd sikerült Konstancára menekülnie, ahol végre találkozhatott édesapjával. Bukarestbe költöztek, 1964-ben pedig az Amerikai Egyesült Államokba emigráltak, ahol időskorában megírta visszaemlékezéseit *A halál völgyében jártam* címmel. A pár évvel ezelőtt megjelent regényt e sorok írója fordította le. „Ifjú és idős, libasorban meneteltünk. Máig hallom a gyerekek sikoltozását. Fogalmunk sem volt, hogy hova visznek bennünket. Kimerültünk és elgyengültünk a nyári forróságban. Azok a nők, akik a gyerekeiket hordozták, túlságosan elfáradtak, és nem tudtak tovább jönni. A katonák lökdözték és korbáccsal verték őket, hogy gyorsítsanak. Néhány csecsemőt a folyóba dobtak. Soha nem felejttem el annak a

nőnek az alakját, akinek batyu volt a vállán, kezét fogva, mögötte bandukolt a gyermeke, míg másik karján újszülöttje feküdt. Rongyosan és fáradtan, de jött velünk. Amikor az egyik csendőr meglátta, rávágott az ostorral, és sátni kacajjal kiáltotta: – Hadd könnyítsem meg a terhedet! – Majd kitepte kezéből a gyermeket, és a folyóba hajította” – írta a sivatagi erőltetett menetről Nercessian. „A törökök és a kurdok mind a kiűrés, mind pedig a menetek időszakában hihetetlen brutálissal jártak el. Tömegesen erőszakolták meg a nőket, az ütlegelés és a gyermekek legyilkolása általános volt. A menetelés közben sok örményt lelőttek, lekaszaboltak vagy egyszerűen agyonverték. Július 24-én ezért Talaat pasának külön táviratban kellett felhívnia a török hatóságok figyelmét, hogy a hullákat temessék el, és ne hagyják ott az utak mentén, illetve ne hajítsák tavakba, folyókba. A kitelepítettek nagy csoportjait gyakran már az út során tömegesen legyilkolták. Június 10. és 13. között például Kemak közelében négy nap alatt 24 ezer, Erzerumból elhurcolt örményt ölt meg a török hadsereg. (...) A népirtási szándékot jól jellemzi az a tény, hogy a török hatóságok nem szervezték meg a menetoszlopok ellátását. A hetekig tartó út során sem élelemről, sem vízről, sem szállásról nem gondoskodtak. Útközben öregek, asszonyok, gyerekek tízezrei haltak éhen vagy szomjan, illetve pusztultak el a kimerültségtől. (...) A halálmenetek a zömmel a szíriai–iraki határ környékén a sivatagban felállított mintegy 25 tábor felé tartottak. A legnagyobb tábor Deir-el Zorban volt. A legtöbb esetben azonban táborról sem igen beszélhe-

tünk: épületek nem voltak, a minimális higiéniai alapkövetelményeket sem biztosították, az ellátást nem szervezték meg. A halálmeneteket egyszerűen egy kijelölt helyen megállították az izzó pusztaság közepén, és ezután a törökök és kurdok már csak az örmények őrzésével törődtek. A szerencsétlenek sátrakban húzták meg magukat, maradék holmijaikat a környező lakossággal élelemre cserélték. Az örmények tömegesen haltak éhen, a vízhiány (sivatagban voltak) miatt lehetetlen volt a tisztálkodás, így hamarosan járványok törtek ki. Aratott a halál. A szenvedéseket tetézte a török és kurd örök brutalitása, szórakozásból gyilkolták az örményeket. A gyakori agyonlövéses kivégzések mellett előfordul a tömeges vízbe fullasztás, elégetés, megmérgezés. Egy angol fogságba esett török katona így emlékezett a ras al-aini táborra: „Mintegy 12 ezer örményt gyűjtöttek össze néhány száz kurd őrizete alatt... Ezeket a kurdokat csendőrnek nevezték, de a valóságban egyszerűen mérszárosok voltak... Az egyik csendőr bevallotta, hogy saját kezűleg 100 örmény férfit ölt meg... az üres sivatagi csatornák és barlangok holttestekkel voltak tele... Ras al-Ain után egy férfi sem gondolhat többé vonzalommal egy női testre, csak a szörnyűség tárgyaként” – olvashatjuk a Holokauszt és Társadalmi Konfliktusok Program honlapján megjelent tanulmányban.

A népirtás 1917-ben ért véget, addigra a tömegmészárlások és az örmények tulajdonainak lefoglalása, a szervezett kirablás óriási felháborodást váltott ki a nyugati világ nagy részén. Törökország – noha elismeri, hogy történtek gyilkosságok, atrocitások – mindmáig tagadja, hogy szervezett népirtás történt, a hivatalos álláspont áttelepítésről beszél. Az igencsak vitatott téma a mai török társadalomban forró és kerülendő, a török és örmény kapcsolatokat mindmáig mérgezi. Eddig csaknem harminc ország ismerte el, hogy népirtás történt, közöttük az Amerikai Egyesült Államok, Franciaország, Olaszország, Németország, Oroszország, Kanada, avagy a Vatikán. És miért fontos mindez a számunkra? Mert Erdélyben nagyszámú örmény kisebbség létezett, amelynek immár magyar ajkú leszármazottai mindmáig közöttünk élnek, és büszkéek örmény gyökereikre. Az örmények több hullámban érkeztek Erdélybe, az első, nagyobb lélekszámú betelepülésre a 17. században került sor, ekkor Apafi Mihálytól letelepedési engedélyt és kiváltságokat nyertek. Jött még egy hullám a 18. század második felében, ekkor a moldvai örmények telepedtek át, Mária Terézia idején pedig már nemességet is tudtak vásárolni maguknak. Az 1915–17-es események után számos örmény menekülő érkezett Romániába, sokan itt is maradtak közülük. Tragédiájuk a világ megannyi országába szétszakadt örménység tragédiája is.

Margó falinaptárát rendszerint piros betűs megjegyzések, körök, kacskaringók, apró virág- és márdárminták szöttek át. Leginkább egy írásos kézimunkára emlékeztetett a – fontos személyek megünneplésére figyelmeztető, egyszemélyes és családi programok közeledtét jelző – tudástár. A hatvanas évei végén járó asszony a konyhaajtóra ragasztotta ki a kalendariumot, és valahányszor belépett a parányi, almaillatú térbe, mindig vetett rá egy fürkésző pillantást. Így sosem fordulhatott elő, hogy egy rokon, barátó vagy volt kolléganő születés- vagy névnapját elfelejtse, és mindig pontosan tudta azt is, hány hét választja el az év legjelesebb eseményétől, a szegedi unokák érkezésétől. Az, hogy melyik időponthoz milyen jel került, Margó érzelmi viszonyulásáról árulkodott. Az unokákkal töltendő napok könnyedségét pár vonásnyi cinkeraiz sugallta, a fontos évfordulók örömeit kerek szirmú növény. A nyugdíjnaphoz mindössze egy kacskaringó járt, a közköltéségek kifizetésének határidejéhez egy nagy piros kör, akár egy stoplámpa. Az utóbbi időben azonban megritkultak a jelek. A márciusi napokat Margó régi szokása szerint még a hónap elején kidíszítette, de miután a koronavírus-járvány több betervezett programot megücsösített – a 15-i nemzeti ünnep mellett két színházi előadást is, amelyekre még a szükségállapot kihirdetése előtt váltott jegyet –, óvatosabb lett. Áprilisban már csak a születés- és névnapok mellé rajzoltatta, és persze, a feltámadás ünnepét is be-

Májusi csavargók

karikázta, de a madárnak már nem szorított helyet a piros számok és betűk mellett. Tudta, hogy ezúttal nem tölti nála a húsvétot a két unoka, és természetesen a lánya is Szegeden marad.

– Nehezen telik idén ez a pár nap, de lassan túl leszek rajta. Délután felhívtak a gyerekek, legalább fél órát beszélgettünk. Nem volt olyan meghitt a hangulat, mint máskor, ha együtt vagyunk, de megértem, hogy most ezt kívánja a helyzet – jegyezte meg, amikor telefonon áldott ünnepet kívántam. – Még a május elseje lesz kemény dió, erőt kell majd vegyek magamon és az emlékeimen. Máskor azért könnyebb, mert a lányomék ittléte hekre feltölt, a majális magányát is egész jól viselem – tette hozzá. Kértem, hogy meséljen a régi május elsejéről, de szabadkozott. Pár nap múlva azonban visszahívott, és megajándékozott néhány régi emléképpel.

– Fiaital házasunk voltunk a férjemmel, amikor az esküvői pénzt némileg kipótolva megvettük az első autónkat, egy használt Ladát. A férjem barátjaé volt a gépkocsi, ő újat vett magának, a régi járművét pedig áron alul eladta nekünk. A mai napig halás vagyok neki ezért. Mivel mindketten kalandvágyók voltunk, már az első közös május-elteljenken bepakoltunk az autóbá, és irány a

Maros völgye. Szalárdon találtuk meg a leginkább kedvünkre való sátorozóhelyet. Csodaszép három napot töltöttünk ott el, a férjem halászni tanított, jókat sütögettünk, tollasoztunk, esténként órákon át kártyáztunk a szabad ég alatt. Az elkövetkező években, körülbelül a rendszerváltás utáni időkhöz egyetlen otthonülés majálisunk sem volt.

Amikor megszületett a lányunk, őt is magunkkal vittük a hegyi paradicsomba, „lep-készítünk”, bogarászunk vele a folyóparton, és természetesen kicsi horgászbótot is kapott, hogy az édesapja kedvenc szórakozását ő is a magáénak érezhesse. Sosem voltunk gazdagok, de ezeket a kirándulásokat mindig jutott pénz. Sok nyári hétvégén „elkószáltunk” otthonról, mentünk, amikor csak tehetünk, de a legemlékezetesebb pillanatok mindig a majálishoz fűződtek. Talán mert minden évben ez az időpont nyitotta meg a kiruccanások sorát, olyanná vált számunkra, mint a szabadság hívószava.

– Ha jól értettem, a kilencvenes években abbamaradtak a közös utazások.

– Miután megnyíltak az országhatárok, a férjem sajnos csatlakozott a magyarországi vendégmunkások táborához. Évekig dolgozott egy kinti építőipari vállalatnál. Anyagiilag megvolt a haszna, lelkileg azonban

engem eléggé megviselt a hiánya. Mivel tavasztól őszig hónapokon át nem volt otthon, a lányomnak meg nekem a Somostető vagy a Vikendtelep maradt majálisi helyszínünk. Kisgyermekes baráti társasággal jártunk ide-oda, igyekeztünk kihasználni az évek ezt a számomra legszebb időszakát. Amikor a férjem végleg hazajött, a külföldön keresett pénzből – amit példás önuralommal sikerült megtakarítania – felhúztunk egy hétvégi házat a Maros mentén. Évekbe telt az építkezés, mert mindent a magunk erejéből végeztünk, de megérte. Az a kis faház lett számunkra a nyugalom és a szabadság birodalma. Abban az évben, amikor a lányom bejutott a szegedi egyetemre, szinte az egész nyarat a háznál töltöttük, és a későbbiekben, friss nyugdíjasokként is rendszeresen kijártunk oda pihenni, töltekezni. Pár éve hagyunk csak fel a csavargó életmóddal, amikor a férjem megbetegedett. De május első napját abban a nehéz időszakban is megünnepeztük. Amikor a férjem már nem tudott kijárni, a lakásunk erkélyén állítottam fel a grillezőt, ott készítettem el a miccset (sz.m.: csörékolbász), amit az utolsó évében is jóízűen fogyasztott el. Mióta magamra maradtam, valahogy ez a sültögetés is elmaradt. Egy-két barátómmal szoktunk kimozdulni ilyenkor a zöldbe, de idén erre természetesen nincs lehetőség. Azt hiszem, a mostani majálison egész nap pihenni fogok. Behunyom jó erősen a szemem, és hagyom, hogy mögöttem körvonalazódjanak a Maros völgye fölött örökös hegyek.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Szerkesztette: Benedek István

Új projektet indított a BBTE

Valós időben követhetők a járvány gazdasági hatásai

A koronavírus-járvány romániai gazdasági hatásait valós időben, naponta frissített adatok alapján vizsgálja a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) közgazdasági és gazdálkodástudományi magyar intézete egy most indított projekt keretében.

A kar magyar tagozatos kutatói a kutatási projekt keretében előrejelzéseket készítenek a járvány várható gazdasági hatásairól. A <https://econ.ubbcluj.ro/coronavirus/webcimen> a magyar mellett román és angol nyelven is interaktív infografikák segítségével jelenítik meg a járvány aktuális gazdasági hatásait. A COVID-19 – Romanian Economic Impact Monitor (COVID-19 – RoEIM) névre keresztelt online platform egy átfogó, közérthető képet kíván nyújtani a jelenlegi gazdasági helyzetről és

annak várható alakulásáról, napi rendszerességgel frissített adatok segítségével, amelyek kiterjednek a járvánnyal kapcsolatos eddigi gazdasági, társadalmi és pénzügyi intézkedések bemutatására, valamint a globális járványhelyzet ismertetésére is.

A kutatási projekt célja, hogy hatékony segítséget nyújtson a gazdasági és politikai döntéshozóknak azzal, hogy tényadatokra alapozva, folyamatosan frissítve ismerteti az aktuális helyzetet, és támpontot nyújt a romániai előrejelzési scénáriók kialakításához a társadalom, az alkalmazottak, a vállalatok és a gazdaságban működő ellátási láncok védelme érdekében. A kutatási projekt vezetője Szász Levente, a kar magyar tagozatért és a tudományos kutatásért felelős dékánhelyettese.

Háromszoros az államháztartási hiány

A román államháztartás hiánya elérte a 18,06 milliárd lejt, a bruttó hazai termék (GDP) 1,67 százalékát az első negyedév végén – közölte hétfőn a pénzügyminisztérium.

A deficit 10 milliárd lejjel nőtt a február végi 8,3 milliárd lejről, ami akkor a GDP 0,73 százaléka volt.

Tavaly január-márciusban a deficit 0,54 százalék volt GDP-arányosan, 2019 egészében elérte a 4,6 százalékot.

A kormány az idén 3,6 százalékos államháztartási hiányt tervezett 4,1 százalékos gazdasági növekedés

mellett, de az április közepén a koronavírus-járvány következtében elfogadott költségvetési kiigazítás már 6,7 százalékos deficitet és 1,9 százalékos gazdasági csökkenést prognosztizált.

Nemzetközi hitelintézetek és román gazdasági elemzők azonban akár 9-10 százalékos államháztartási hiányt is elképzelhetőnek tartanak, mert a gazdaság visszaesése szerintük a kormány által vártnál nagyobb lesz, akár a GDP 5 százalékos csökkenését is okozhatja tavalyhoz mérten. (MTI)

Munkabalesetekben az élen

2017-ben Romániában 5,72 halálos munkabaleset jutott 100.000 munkásra, míg az Európai Unióban a halálos incidensek előfordulási arányának átlaga 2,25 volt. Ezzel Románia az első helyre került az unióban a munkahelyek veszélyességét illetően, derül ki az Eurostat kedden közzétett adataiból.

2017-ben az unióban több mint kétfélmillió, nem halálos kimenetelű munkabaleset történt, melyek nyomán az alkalmazott négy vagy annál több napig munkaképtelen volt, illetve 2912 halálos balesetet is regisztráltak.

Az elmúlt 7 évben – amióta az Eurostat statisztikai kimutatást készít ezen a téren – csökkent a 100.000 munkásra jutó halálos munkabalesetek száma: míg 2010-ben 2,87 baleset jutott 100.000 alkalmazottra, 2017-ben 2,25.

A 27 tagországból 16-ban volt magasabb a munkabalesetek előfordulási aránya az átlagnál.

2017-ben a legmagasabb előfordulási arányt (5,72 halálos munkabaleset 100.000 dolgozóra) Románia regisztrálta, majd Bulgária (4,3 halálos munkabaleset 100.000 dolgozóra), Ausztria (4,11 munkabaleset 100.000 dolgozóra), Portugália (3,86), Franciaország (3,58) és Litvánia (3,47) következett. A lista másik végén Málta áll 100.000 munkásra jutó 0,57 halálos kimenetelű munkabalesettel, Hollandia 0,78 incidenssel, Ciprus 0,85 balesettel és Észtország 1,02 balesettel.

Az Eurostat az évente április 28-án ünnepelt munkahelyi biztonság és egészségvédelem világnapja alkalmából jelentette meg adatait. (Agerpres)

Szükségessé vált egy termékértékesítő központ létesítése

Vajda György

A koronavírus-járvány miatt megváltozott életvitel rávilágított arra, hogy szükséges egy megyei vagy akár kistérségi mezőgazdasági-élelmiszeripari központ működtetése. Egy ilyen begyűjtő, elosztó értékesítő egység létesítésének ötlete nem új keletű. Több éve számos szakmai megbeszélésen, gazdatalálkozáson szó esett róla – főleg a Nyárádmentén, és nem csak ott –, de valahogy nem került sor az ötlet kivitelezésére. Az RMGE Maros nemrég közzétett egy felhívást, amiben szeretnék tudni, hogy van-e igény erre, ugyanis az egyesület már konkrét lépéseket tett ennek érdekében.

Fazakas Miklós elnök elmondta, hogy a vírusjárvány miatt az online piacra szoruló gazdák hirdeteisét követve egyre inkább megfogalmazódott az egyesület vezetőiben a gondolat, hogy a járványtól eltekintve szükség van egy ilyen központ létesítésére és működtetésére.

A szükségállapot bevezetése előtt elindították a Marosi Gazda Kft. bejegyeztetésének folyamatát. A cég egyedi tulajdonosa az egyesület, és ennek lenne a feladata jogi keretet biztosítani az értékesítő központ létrehozásához. Természetesen ehhez az egyesület vagy a jogi entitást felkaroló – a szolgáltatást igénybe vevő gazdák által megalakított – szövetkezet is társulna, vagy akár átvénné ennek a működtetését. Az egyesület Facebook-oldalán közzétett felhívásban arra kéri a gazdákat, hogy amennyiben „e nehéz időszakban nem tudják értékesíteni friss zöldségeiket, gyümölcsöiket vagy más termékeiket, forduljanak bizalommal az RMGE Maroshoz” azért, hogy egy online értékesítési felületet hozzanak létre.

Fazakas Miklós kifejtette: a felhívás tulajdonképpen az első lépés az igény felmérésére, mert ha összeáll egy online értékesítő csoport, akkor ennek alapján – a megalakítandó kft. előrelendíti a központ

megalakításának ügyvitelét. Az elnök hozzátette: egyelőre a szükségállapot miatt állt le a bejegyeztetés, de amint lehet, folytatják.

Egyelőre tehát várják, hogy az rmgemaros@gmail.com e-mail-címre jelentkezzenek a gazdák, küldjék el nevüket, címüket, elérhetőségüket, és adják meg a terméklistát. Ez utóbbi is fontos, mert az is a szándék, hogy a minőség jegyében valamiképpen egységsítsék az áruba bocsátandó kínálatot. Konkrétan – tette hozzá az elnök – hosszú távon azt szeretnék, hogy a központ ne csak a terményeket értékesítse, hanem biztosítsa az inputokat (vetőmagok, műtrágya, mezőgazdasági felszerelések stb.), hogy minőségi árut szolgáltatassanak majd a gazdák. Hozzátette, mind a szövetkezet, mind a központ létesítését és működtetését hazai és európai pályázatok alapján lehet finanszírozni, így minden feltétel adott, hogy a régen elképzelt „álmot” valóra váltsák. Csak akarat kell hozzá!

Online piacteret alakítanak ki

(Folytatás az 1. oldalról)

Az utóbbi másfél hónapban jelentősen visszaesett a marosvásárhelyi piacok forgalma, a megszokottnál kevesebben kínálják termékeiket, ugyanakkor a vásárló is jóval kevesebb, a nyárádmenti gazdák közül sokan panaszkodnak erre. Egy alsó-nyárádmenti östermelő lapunknak elmondta: amikor a járvány felütötte a fejét, és mindenki pánikszerűen igyekezett tartalékolni, jelentős mennyiségeket adtak el, zsákszámra vették például a krumplit az emberek, például a máskor egy-két hét alatt eladott mennyiség egy délelőtt alatt gazdára talált. A kijárási tilalommal azonban igen visszaesett a forgalom, előfordul, hogy a romlandó élelmiszereket is, a friss tejet, házi tojást, amit máskor a kora reggeli órában elkapkodtak, délben haza kell vinnie.

Mivel sokuknak a termékeikből származó bevétel az egyedüli megélhetési forrás, a termelők, akik tehették, az új helyzethez igazodva átálltak házhoz szállításra, a közösségi oldalon is több csoport működik, ahol találkozik a kereslet a kínálattal, a Helyi termelők piaca – Maros Facebook-csoportban például az élő csirkétől a zöldségekig, házi tojásig, kenyérig, tejtermékekig, palántákig szinte minden beszerezhető. A kistermelők mellett több élelmiszeripari vállalkozás, például a nyárádszeredai Gabriella tejfeldolgozó, a szintén nyárádmenti Lanka hűsítőfeldolgozó, valamint a marosvásárhelyi Petry is vállal házhoz szállítást.

Sikó László, a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete Maros megyei fiókjának a munkatársa lapunknak elmondta: a termékeiket eddig a piacokon értékesítő gazdák nehéz helyzetben vannak, ugyanis a zöldségpiacokon nincsen mozgás. Köztudott, hogy elsősorban az idősebb korosztály az, amelyik inkább a piacokról szerzi be a háztartásban szükséges élelmiszereket, a kijárási tilalom óta azonban ők kizárólag adott időszakban hagyhatják el otthonukat, és nem mindig van közel a lakhelyükhöz piac. Mint mondta, elsősorban a zöldségeket, valamint a dísznövényeket kínáló termelők közül sokan kényszerültek arra, hogy átálljanak a házhoz szállításra, Maros megyében is számos

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Nyárád-, illetve Küküllő menti termelő van, akik eddig az udvarhelyi vagy más megyéből települések piacain értékesítették a portékájukat, megvolt a kialakult vásárlói körök, a jelenlegi helyzetben azonban ezt nem tehetik meg. Számos kistermelő vállalta fel, hogy hetente egy-két alkalommal zöldségkosarak formájában házhoz viszi a vásárló által megrendelt termékeket.

Az új helyzet szülte igényekhez igazodva

A rendkívüli helyzetre való tekintettel új, a termelők, gazdák felkarolását célzó kezdeményezéssel rukkolt elő a Pro Economica Alapítvány. Látván, hogy a termelők és vásárlók részéről is egyre nagyobb igény mutatkozik egy olyan virtuális piac iránt, ahol a gazdák helyi termékeket kínálnak, és megrendelésre házhoz is szállítják, egy online piacteret alakítanak ki, ahol találkozhat a kereslet és a kínálat.

Kozma Mónika, a Pro Economica igazgatója lapunknak elmondta, az Agromania mezőgazdasági kiállítás megszervezésével is az volt a céljuk, hogy népszerűsítsék a helyi cégeket, helyi termelőket. Szerették volna idén májusban is megszervezni a tavaly nagy sikernek örvendő kiállítást, ellenben ez most a jelenlegi járványhelyzet miatt nem lehetséges. Ezért úgy döntöttek, hogy egy online piacteret próbálnak kialakítani az www.agro-mania.ro weboldalon, ahol a termelők regisztrálnak, feltöltenek fotókat a kínálatukról, a vásárló pedig megkeresheti azokat a termékeket, amelyekre szüksége van. Az oldalon elérhető a

termelő e-mail-címe, telefonszáma, hogy a vásárló fel tudja venni vele a kapcsolatot rendelés végett.

Kozma Mónika hozzátette, ez egyelőre egy első lépés, a virtuális piacter ugyan még nem működik úgy, mint egy bevásárlófelület, de tervezik a bővítését, azaz nemcsak megjelenítenék a termelőt és termékeit, hanem maga az adásvétel is lebonyolítható lenne. Mint mondta, hosszabb távon szeretnék egy online szövetkezetet létrehozni, ami egy következő lépése lenne az Agromania online platformnak.

Az igazgató hangsúlyozta: a kezdeményezés által próbálják tudatosítani a helyi termékek fogyasztását, hiszen tapasztalják, hogy amióta a piacokon csökkent a forgalom, sokan hiányolják a minőségi házi termékeket. A vásárlókat és az eladókat szeretnék egymáshoz közelebb hozni, ugyanis jelen helyzetben gyakori, hogy szívesen rendelnének házhoz az emberek, de nem tudják, kitől, nem tudják, hogy például a szomszéd településen ki mit termel eladásra. Bár a termelőket az értékesítés terén támogatni hivatott kezdeményezés még az elején jár, már most igen pozitívak a visszajelzések, mintegy ötven, zömében Maros megyei termelő regisztrált, elsősorban azok, akikkel az alapítvány szorosabb kapcsolatban állt, és könnyedén fel tudták venni a kapcsolatot velük. Ellenben a továbbiakban ki szeretnék terjeszteni a kezdeményezést Székelyföldre, valamint egész Erdélyre is, tehát arra biztatják a termelőket, hogy minél többen regisztráljanak.

Kompenzációt kapnak a kézilabda BL klubjai

Az Európai Kézilabda-szövetség (EHF) kompenzációt fizet azoknak a férfi- és női kluboknak, amelyek a koronavírus-járvány miatt meghozott döntések következtében lemaradnak a Bajnokok Ligája négyes döntőjéről.

Az EHF végrehajtó bizottsága pénteken a férfiaknál törölte az egyenes kieséses szakaszt, a sorozatból így már csak a december 28-29-én sorra kerülő kölni négyes döntő van hátra a két csoport első két-két helyezettje, vagyis a Telekom Veszprém, a THW Kiel, a Barcelona és a Paris Saint-Germain részvételével. A további tíz klub között (közöttük a Szeged és a Bukaresti Dinamo) összesen 250 ezer eurót osztanak szét.

A női BL budapesti négyes döntőjét az EHF reményei szerint szeptember 5-6-án tartják, és ebben az esetben 3-án, csütörtökön rendezik a negyeddöntőket, ugyancsak a magyar fővárosban. Amennyiben ez az időpont nem tartható, akkor októberre halasztják a tornát, a negyeddöntőket törlik, a négyes döntőben pedig a két középdöntőcsoport első két-két helyezettje, vagyis a címvédő Győri Audi ETO KC, a francia Metz HB és Brest Bretagne, valamint a dán Esbjerg HB léphet pályára.

A negyeddöntő törlése esetén a kieső négy klub (közöttük a Bukaresti CSM és a HCM Râmnicu Vâlcea) egyenként 25 ezer eurót kap.

A képen támadó Bukaresti Dinamo is jóvátételben részesül.

Fotó: GSP

A férfi és a női BL mostani idényéből hátralévő mérkőzéseken – szeptemberben, októberben és decemberben – minden játékosnak abban a csapatban kell pályára lépnie, amelyben a meccs idején szerepelni jogosult, vagyis akik idén nyáron klubot váltanak, azok az esetleges negyeddöntőben és a négyes döntőben már új csapatuk színeiben játszhatnak.

Az EHF végrehajtó bizottsága döntött arról is, hogy a férfi-Európa-ligában – amely ősztől a második számú európai kupasorozat lesz – csak olyan csarnokokban lehet majd mérkőzéseket rendezni, amelyeknek mindkét hosszanti oldalán van lelátó.

Május 25-ig be kell nyújtani az UEFA-hoz az újrakezdési terveket

Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) határozata értelmében a tagszervezeteknek május 25-ig kell leadniuk a bajnokságok újrakezdésével kapcsolatos terveiket.

Aleksander Ceferin UEFA-elnök az 55 tagszövetséghez eljuttatott levelében kiemelte: azokban az országokban, ahol befejezettnek nyilvánítják a félbeszakított bajnoki idényt, május 25-ig kell megnevezniük az európai kupasorozatba kvalifikált csapataikat. Hozzátette: azoktól a szövetségektől, amelyek befejezettnek nyilvánítják a szezont, jogos érvekkel alátámasztott indoklást vár.

Az elnök hangsúlyozta, eddig az időpontig kell beküldeni a bajnokságok folytatásának tervezett időpontjait és azok lebonyolítási formáját is.

Az UEFA korábban már világosan kifejtette, hogy a körülmények és a lehetőségek figyelembe vételével a tagszövetségek fejezzék be a bajnoki küzdelmeket, és reményét fejezte ki, hogy a szintén a világbajnokság miatt megszakadt európai kupasorozatokban (Bajnokok Ligája és Európa-liga) is tudnak győztest hirdetni a 2019/20-as szezonban.

A napokban az élbajnokságok közül az angol, az olasz és a német is kijelentette, hogy a pályán szeretné befejezni a szezont, de a román és a magyar szövetség (MLSZ) is hasonlóan foglalt állást, több európai szervezettel egyetemben. Európában előbb április elején Belgiumban, majd múlt pénteken Hollandiában nyilvánították befejezettnek az idényt, előbbiben viszont a labdarúgóklubok végül elhalasztották a szezon lezárását hivatalosan is jóváhagyó, hétfőre tervezett szavazást.

Az MLSZ pénteken közölte, hogy

Fotó: M4 Sport

amennyiben a kormány részben vagy egészben feloldja az érvényben lévő tilalmakat a koronavírus-járvány kapcsán, vagyis engedélyezi csapatedzések tartását és sportesemények megrendezését, akkor az UEFA nemzetközi felnőtt nagypályás versenyeire kvalifikáló versenysorozatok folytatására a kormányrendelet megjelenésétől számított huszadik napot követő első szerdától vagy szombattól – amelyik előbb van –, de legkésőbb június 13-tól kerül sor.

A Román Labdarúgó-szövetség (FRF) és a profiligák (LPF) tervei szerint az élvonal csapatai Antalyában fejezhetik be a bajnokságot. A Gazeta Sporturilor című sportnapilap csütörtöki beszámolója szerint a csapatok két-három héten belül különgépekkel Törökországba utaznak, és két hónapig, július végéig maradnak ott. Előbb egy felkészülési időszakra kerül sor az elmúlt hetek hosszú kihagyása miatt, majd háromnaponta következnek a mérkőzések, amelyeket a román televízió-társaságok közvetítenek.

Gulácsi Péter a Bundesliga legjobb kapusa

„Az elmúlt években ritkán volt magasabb az egyéni képességek színvonala a Bundesligában” – állapította meg a The Athletic nevű szakportál elemzője, Raphael Honigstein. Összeállította a német labdarúgó-élvonal 2019–2020-as idényének a felfüggesztés előtt lejátszott mérkőzése alapján az év csapatát. Az „álmoc csapat” kapusa Gulácsi Péter! – adja hírül az InfoStart.

A számok mellett szólnak

Honigstein nem elfogult, megjegyzi, hogy a 29 éves kapusnak a szezon elején akadt néhány rosszabb mérkőzése, aztán visszanyerte remek formáját. A legnagyobb dicsérete: „A magyar válogatott kapus egyre inkább a fénykorában lévő Petr Čechket idézi, s nem csak a frizúrája miatt.”

Kiemeli, hogy Gulácsi Péter nem a látványosságra törekszik, nagyon képzett kapus, stílusa nem mindig kapott elismerést Németországban, ahol a legjobb kapust óriásnak és pimasznak szeretik látni. (Alighanem Oliver Kahnra és Manuel Neuerre utalt Honigstein.) A számok, a statisztikák is Gulácsi Pétert emelik az idény kapusai közül a trónra, ismét, mondhatni, hiszen a Kicker osztályzatai alapján a 2018–2019-es szezonnak is ő volt a legjobbja. Az fbref.com szakportál adatai alapján Neuerrel és a Mönchengladbach

svájci kapusával, Yann Sommerrel összehasonlítva is neki a legjobbak az aktuális mutatói. Honigstein szerint nem számszerűsíthető érvek is vannak Gulácsi nagyszerűsége mellett: az RB Leipzig legrégebbi pillére, aki mindössze három évvel fiatalabb a vezetőedzőnél, Jürgen Nagelsmann-nál. Tapasztalatával sokat segít, nagy része van abban, hogy a lipcsei csapat az idényben otthon és idegenben is döntetlent játszott a Bayernnel, s bejutott a Bajnokok Ligájában a legjobb nyolc közé.

Egy példa arra, hogy mit jelent a tudomány a mai futballban

Ami a magyar válogatott kapusa előtti tíz mezőnyjátékost illeti, Honigstein három középhátvédet állított csapatába: Edmond Tapsobát (Bayer Leverkusen), Dayot Upamecanót (RB Leipzig) és a veterán Mats Hummelst (Borussia Dortmund). A névsor meglepetése a Burkina Fasóból származó, mindössze 21 éves Tapsoba, akit klubja csak január végén szerzett meg a portugál Vitoria Guimaraéstól. Óriási védő volt, mindössze kilenc meccs alapján is helyet „követelt” a csapatban. Hajdanán a Leicester City lemaradt róla – Tapsoba nem kapott munkavállalási engedélyt az Egyesült Királyságban –, de Honigstein szerint aligha zárult be végleg a hátvéd előtt a Premier League kapuja. Evi-

Fotó: MTI

dens választás Dayotchanculle Oswald Upamecano, az RB Leipzig Normandiában született izomkolosszusa, aki – Gulácsihoz hasonlóan – az RB Salzburgon keresztül került Lipcsébe. Az angol klubok mellett a Real Madrid is szerepel a kéri között. Távozásával sokat veszítene az RB Leipzig,

A középpályás sor: Asraf Hakimi (Borussia Dortmund), Kai Havertz (Bayer Leverkusen), Thiago (Bayern München) és Alphonso Davies (Bayern München). Három légiós és egy ifjú német. A marokkói válogatott Hakimi a Real Madrid játékosa, csak kölcsönben szerepel a BVB-nél, minden bizonnyal visszatér a Bernabéuba. Kifejezetten támadásorientált, gólerős játékos. Thiago minden bizonnyal a Bundesliga technikailag legjobban képzett játékosa. Klubtársa, a kanadai Davies ennek a szezonnak a felfedezettje, 2019–2020-ban robbant a legjobbak közé. Egyetlen példa arra, mit jelent a tudomány a mai futballban: Honigstein meglepő, a német mérnök, Jörg Seidel által működtetett Goalimpact egy algoritmus alapján 2017-ben megjövendölte, hogy az akkor 17 éves, a Major League Soccerben, a kanadai Vancouver Whitecapsban futballozó Alphonso Da-

vies világklasszis lehet. A Bayern a következő nyáron 22 millió euróért megvette (nem bizonyított, hogy e szakvélemény alapján), a libériai szülőktől Ghanában született, majd Kanadába menekült ifjú pedig tényleg fantasztikus futballista lett.

Lewandowski? Evidencia

Nem emlegettük még Kai Havertzet, aki 20 éves korára a legjobb német középpályások közé emelkedett. Ahogy Honigstein írja: csak a Covid-19 lehet az akadály annak, hogy a Bayer Leverkusen 100 millió eurót kapjon érte, ha eladja.

A háromtagú csatársor: Jadon Sancho (Borussia Dortmund), Robert Lewandowski (Bayern München) és Timo Werner (RB Leipzig). Nincs meglepetés. Sancho az egyik letehetségesebb Bundesliga-játékos, a legfiatalabb, aki elérte a 25 gólos határt. Remek előkészítő, mérkőzésenként majdnem öt kapura lövés lehetőségét dolgozik ki társainak. Lewandowski? Evidencia. Harminchárom klubmérkőzésen 39 gólt szerzett a szezonban. Timo Werner a harmadik lipcsei a tizenegyben, pályafutása legjobb évadában volt a felfüggesztés előtt. S talán egy időre az utolsóban, amelyet a Bundesligában töltött.

Dárdai Pál középső fia felkerült a Hertha BSC első keretébe

Fotó: Getty

Dárdai Pál első szülött fia, Palkó után középső gyermeke, Márton is felkerült a Hertha BSC labdarúgócsapatának első keretébe. A Bild című német napilap számolt be arról, hogy a berlini klub négy fiatal játékosal töltötte fel keretét, köztük a 18 éves Dárdai Mártonnal. A fiatal játékosról azt írták, belső védőként bevethető, erős bal lába van, és jól segíti a támadások felépítését. Hozzátették: tagja az U18-as német válogatottnak, igazi vezér.

A korábbi magyar szövetségi kapitány több mint négy éven át volt a Hertha vezetőedzője, és nemrég jelentették be, hogy újra a klub utánpótlásában dolgozik.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

Szülői dilemmák szükségállapotban

Gyes és családtámogatás

Mi a teendő, ha a szükségállapot ideje alatt lejár a gyermeknevelési szabadság? A kényszerszabadságra küldött szülő elveszítheti-e a visszailleszkedési pótlékot? Mit tegyen az, akinek gyereke ezekben a hetekben tölti a második életévét, a szülő pedig igényelné a visszailleszkedési pótlékot? Milyen családtámogatási programok enyhíthetik a mélyszegénységben élőknél mindennapjait? – többek között ezekről kérdeztük Csépp Évát, a parlamentben képviselőt, az alsóház szociális és munkaügyi bizottságának titkárát.

Szer Piroska

– Azok a szülők, akiknek a jelenlegi szükségállapot alatt jár le a gyermeknevelési szabadsága, jó helyzetben vannak, mivel azt automatikusan meghosszabbítják – tájékoztatót a szakpolitikus. Ennek érdekében nem kell kérvényezni, továbbra is otthon nevelheti a gyereket a gyeseen lévő szülő, mindaddig, amíg a szükségállapot tart. Azok a szülők, akik számára a gyes lejár május 14-ig – ameddig a meghosszabbított szükségállapot a jelenlegi hivatalos álláspont szerint tartani fog –, továbbra is otthon maradhatnak gyerekükkel, és juttatásukat is folyósítják erre a periódusra, anélkül hogy ezt külön kérvényezni kellene.

Ideiglenes enyhítés a visszailleszkedési juttatás igénylésénél

Ha a gyermeknevelési szabadság lejárt előtt áll a szülő, és most kellene visszatérnie egykori munkahelyére azért, hogy megkaphassa a visszailleszkedési pótlékot, a szükségállapot miatt nem kell visszatérnie dolgozni. A munkába állás kötelezettségét ideiglenesen felfüggesztették, a szülő maradhat gyermeknevelési szabadságon, és a szükségállapot lejárta után, a munkaviszony megkezdését követően kell jeleznie, hogy igényt tart a stimulens folyósítására. Természetesen, amennyiben a jelenlegi körülmények közepette vissza szeretne menni dolgozni, és az állása megvan, annak semmi akadályja nincs.

Amint Csépp Éva Andrea (fotó) kifejtette, a jelenlegi jogszabály értelmében a visszailleszkedési pótlékot az a gyermeknevelési szabadságon lévő szülő igényelheti, aki a gyerek két éves kora előtt legkésőbb két hónappal visszatér a munkahelyére. A 650 lejes visszailleszkedési juttatást a gyerek három éves koráig, fogyatékkal született kiskorú esetén négy éves koráig kapja a szülő a központi költségvetésből. Mivel most rendkívüli járványügyi helyzetet hirdettek, eltérhetnek a törvényes rendelkezéstől, és abban az esetben is igényelhető a visszailleszkedési pótlék, ha a gyerek már betöltötte a két évet. Amint lejárt a szükségállapot, és a szülőnek sikerült visszamennie egykori munkahelyére, akkor is kérheti a visszailleszkedési stimulens, ha például okáért a gyerek két éves és három éves lett időközben. A szükségállapot felszámolását követően az önkormányzatok szociális osztályán,

illetve a Megyei Szociális és Kifizetési Ügynökségnél (AJPIS) kell jelentkezni a munkáltatótól kapott igazolással, miszerint a szülő elfoglalta állását.

Kényszerszabadság, csődhelyzet...

– Visszatérhet-e gyermeknevelési szabadságra az, akinek a gyermeknevelési díja magasabb volt, mint a kényszerszabadsággal járó 75%-os bruttó átlagbér?

– Azok, akiket a szükségállapot ideje alatt küldtek kényszerszabadságra, állami költségvetésből kapják bérük 75%-át, amit más körülmények között a munkáltató kellene fizessen. Ha van olyan szülő, aki visszament dolgozni, mielőtt a gyereke betöltötte volna a második életévét, és a szükségállapot kihirdetéséig megkapta a fizetését és a 650 lejes havi visszailleszkedési pótlékot, most azonban kényszerszabadságot helyezett kilátásba a munkáltató, akkor – abban az esetben, ha a gyerek még nincs két éves – választhatja a gyermeknevelési szabadságot és az azzal járó gyermeknevelési díj folyósítását a kényszerszabadságért járó országos bruttó átlagbér 75 százaléka helyett. Ha pedig véget ér a szükségállapot, akkor a szülő visszamehet dolgozni, és újra igényelheti a pótlék folyósítását.

– Mi a helyzet, ha a gyerek egyéves korában visszament dolgozni a szülő, a most kialakult helyzetben pedig a cég csődhelyzetbe került?

– Azoknak, akik a szükségállapot ideje alatt váltak munkanélkülivé, mivel a munkáltató felbontotta a munkaszerződésüket, három hónapig még folyósítják a stimulens. Hasonló a helyzet akkor is, ha csődbe megy a cég. A munkaadótól egy bizonylatot kell kérni, amely alátámasztja a csődhelyzet valódiságát, ezt a Megyei Szociális és Kifizetési Ügynökséghez (AJPIS) be kell nyújtani, és kérelmezni kell a stimulens folyósítását, amit három hónapig még kaphatnak, ezzel párhuzamosan pedig igényelni lehet a munkanélküli-segélyt.

Anyakönyvezés és apás gyes

A szükségállapot idejére egy másik könnyítés a gyerek anyakönyvezésének elhalasztása abban az esetben, ha az anya és apa családneve nem azonos, és az anyának is jelen kell lennie és nyilatkoznia a gyerek családnévvel kapcsolatban. A szükségállapot lejárta után is megtehetik a szülők ezt a bejelentést – tudtuk meg.

– Kötelező-e a másik szülőnek járó gyes igénybe venni?

– A szükségállapot idejére feloldották a másik szülő egy hónapos kötelező gyermeknevelési szabadságát is. A törvény szerint az egyik szülőnek járó két évnyi gyermeknevelési szabadságból egy hónapot kötelezően a másik szülőnek kell kivennie. Mivel általában az anya marad otthon a gyerekkel, ez „apás gyes” néven vált ismertté a köznyelvben. A szükségállapot kihirdetése után a kormány úgy döntött, hogy a másik szülőnek nem kötelező kivennie az egy hónapos gyermeknevelési szabadságot, mert főlegesen bonyolódna a kisgyerekes családok élete ebben a helyzetben – részletezte Csépp Andrea a módosított szabályzatot.

– Mi történik abban az esetben, ha a másik szülő nem él a kötelező egy hónapos gyermeknevelési szabadsággal? A gyeseen lévő, ha nem él a visszailleszkedési pótlék lehetőségével, a gyerek két éves kora előtt egy hónappal korábban kell munkába álljon?

– Amennyiben a másik szülő nem él a minimális egy hónap gyermeknevelési szabadság lehetőségével – ami azonban nem ruházható át –, ez valóban azt jelenti, hogy 1 hónappal hamarabb lejár a gyerek után járó gyermeknevelési szabadság. A törvény értelmében 24 hónapi gyes jár egy gyerek után, amit az egyik szülő igényel. A másik szülőnek ebből a 24 hónapból kötelező módon jár minimum 1 hónap. Amennyiben nem veszi igénybe ezt az egy hónapot, ez elvesztődik.

Családtámogatási pótlék

– Milyen családtámogatási programok segítik a nehéz anyagi körülmények között élő családokat, illetve a gyermeküket egyedül nevelő szülőket?

– Mivel sok családban anyagi nehézségekkel küzdenek, a szükségállapot miatt ez súlyosbodhat, a rászorulóknak érdemes a családtámogatási pótlékot igényelni. Ha egy kétgyermekes családban az egy családtagra eső jövedelem 200 lej, a család havonta 164 lejes pótlékra jogosult. Ha az egy főre eső jövedelem 200 és 530 lej között van, 150 lejes havi családi pótlékot igényelhetnek. Az egyszülőes támogatás két gyerekkel valamivel magasabb, mert az egy főre eső 200 lejes havi jövedelem mellett havi 214 lej, a személyenkénti 200–530 lej közötti havi jövedelem mellett 204 lej kaphat a két gyermekét egyedül nevelő szülő. Nem túl nagy összegek, de a családok gondján ezek is enyhíthetnek – hangsúlyozta Csépp Éva Andrea.

A 65 év fölöttiek kijárási engedménye Tudnivalók az egészségügyi biztosítások kapcsán

Hétfőtől a 65 év fölöttiek délután 7 és 11 óra között, illetve este 7–10 óra között hagyhatják el otthonukat – jelentette be hétfőn Klaus Iohannis államfő. Azt is közölte, hogy ebben a tanévben már nem nyitják meg az iskolákat, a tanév hivatalosan június 12-én zárul.

„Tekintettel arra, hogy egyre melegebb lesz az idő, és a megállapított időintervallumot túlságosan rövidnek tartották, hétfőtől kezdve, ugyancsak katonai rendelettel, ez az intervallum megváltozik. Tehát a 65 évesnél idősebb embereknek napi két intervallum áll rendelkezésükre: reggelként 7–11 és 19–22 óra között mehetnek ki a házból, akár vásárolni, akár egy kis mozgásra a ház körül” – mondta az államfő.

– Meghosszabbítják-e automatikusan a lejárt egészségügyi biztosítási kártyát a járvány ideje alatt? – tették fel a kérdést olvasóink is.

– Az ország területén érvényben lévő egészségügyi biztosítási kártyák 2021-ig érvényesek. A 2019-ben lejártaikat meghosszabbították. A sürgősségi állapot alatt azonban nem kell használni az egészségügyi biztosítási kártyákat – tudtuk meg az RMDSZ tájékoztató oldalán Duda Tihamér, a Hargita Megyei Egészségügyi Biztosítópénztár vezetőjének válaszaiból.

– Jogosultak-e ingyenes egészségügyi ellátásra a járvány miatt fizetetlen szabadságon lévőek?

– Amennyiben egy cég fizetés nélküli szabadságra küldi alkalmazottait, arra a periódusra a személy nem biztosított az egészségügyi ellátásra. Ez ugyanis a munkaszerződés felfüggesztését jelenti. Ahhoz, hogy a személy biztosított legyen, be kell fizetnie a hozzájárulást, ami a minimálbér tíz százalékát jelenti. Ehhez a pénzügyhöz kell fordulnia.

Ezért ajánlott kényszerszabadságra küldeni az alkalmazottakat.

– Mi a teendő abban az esetben, ha egy külföldön tartózkodónak lejár az egészségügyi biztosítása?

– Azok, akik Románia területén biztosítottak, és külföldre távoznak, igényelhetik az EU területén érvényes egészségügyi biztosítási kártyát. Ez sürgősségi betegellátást biztosít számukra az EU országokban. Érvényessége két év, és ha ez lejár, telefonon vagy elektronikus úton igényelhető az egészségügyi biztosítópénztártól ennek meghosszabbítása. Ez azonnal megtörténik, és a megadott címre elküldik ennek az igazolását, így az illető továbbra is biztosított marad külföldön is. Amennyiben valaki dolgozni vagy tanulni megy külföldre, az illető országban kell intézkedjen, hogy biztosított maradjon.

– A kényszerszabadság idején mi történik az egészségügyi biztosítással?

– Ilyenkor a bruttó bér 75 százalékát kapják az alkalmazottak. Ezen összegek után befizetik az egészségügyi biztosítást is, tehát megőrzi a biztosított státust is.

– Kell-e fizetni a családorvosok-nak az intézményes elköltetés lejártá után kiállított igazolásért?

– A családorvos nem kérhet ilyen jellegű szolgáltatásért pénzt. Az egészségügyi rendszerben a betegszabadság kibocsátását konzultáció előzi meg. Azok, akik otthoni elköltetésben vagy intézményes karanténban voltak, jogosultak betegszabadságra. Ezt ingyen a családorvos bocsátja ki, az előírt dokumentumok alapján. Karantén esetében az egészségügyi igazgatóság által kibocsátott igazolás, míg az otthoni elszigetelés esetében saját felelősségre kitöltött nyilatkozat alapján – olvasható a korona.rmdsz.ro honlapon. (pálosy)

Digitális eszközök gyerekeknek

A Magyar Szülők Szövetsége országos, átfogó projektet indított Szeretvonal – digitális oktatás címmel, amelynek keretében magyar gyerekeknek gyűjtenek számítógépeket, táblagépeket, okostelefonokat. Az eszközökre az online oktatásban való részvétel miatt van szükség, mert sok gyermeket az eszközhiány akadályoz a tanulásban. A digitális eszközök a rászoruló gyerekekhez kerülnek, ebben a történelmi magyar egyházak segítenek. Hozzájuk futnak be az igénylések a családok részéről, a kiszállásban a futárcégek és szerszolgálatok segítenek. Erdélyi vállalkozók és magánszemélyek is

ajánlottak fel eszközöket, de rengeteg segítségre van még szükség. Ezért akinek van olyan jó állapotban levő laptopja, táblagépe, okostelefonja, teljesen felszerelt számítógépe, amit már nem használ, vagy amit nélkülözni tud, arra kéri, adja át egy olyan gyerekeknek, akinek szüksége lesz rá az online oktatásban.

Figyelmeztetnek, hogy sérült, javításra szoruló, hiányos készüléket nem fogadhatnak el. A felajánlásokat az mszulok@gmail.com e-mailcímen lehet jelezni, a szülői szövetség ígéri, munkatársaik felveszik a segíteni vágyókkal a kapcsolatot. (korona.rmdsz.ro)

SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGE, VAGY SEGÍTENI SZERETNE?

Hívjon bizalommal
0265 55 55 55
Hétfőtől péntekig 15 és 20 óra között.

ÉLELEM • TISZTÁLKODÁSI CSOMAGOK • BEVÁSÁRLÁS
GYÓGYSZER KIVÁLTÁSA • SZÁMLÁK KIFIZETÉSE
MELEG ÉTEL KISZÁLLÍTÁSA • SZAKTANÁCSADÁS
OTTHONI BETEGGONDOZÁS • JOGTANÁCSADÁS • LELKIGONDOZÁS

Dicsőszentmártonban gyülekezett a szlovén karaván

Nemzetközi fuvarozók kettős mércéje

A katonai rendeletek kettős mércéjét egyre gyakrabban tapasztaljuk. A nemzetközi személyszállítást a koronavírus-járvány óvintézkedései kapcsán leállították ugyan, egyesek mégis véghezvihetik akcióikat. A kolozsvári reptéri hírek után újabb példa erre a Szlovéniába tartó éjszakai különjárat. A híresztelésekkel ellentétben azonban múlt héten dicsőszentmártoni lakosok nem utaztak Szlovéniába mezőgazdasági munkára, csupán a buszok találkozóhelye volt a város – tudtuk meg.

Szer Pálosy Piroska

A közösségi oldalakon megosztott információk szerint pénteken hajnali 4 órakor Dicsőszentmártonból több autóbussz indult román vendégmunkásokkal Szlovéniába. A felháborodást többek között az váltotta ki, hogy a helyi szállítócégek a szükségállapot miatt tértelenségre vannak ítélve, míg a szlovéniai autóbusszok átléphetik az országhatárokat. A Maros megyei szállítócégek szerint csütörtökön és pénteken éjjel a Nomago cég több turistabusszal szállított az éjszaka leple alatt mezőgazdasági idénymunkásokat Nyugatra. Ezzel nem is lenne gondjuk a szállítóknak, mint hangsúlyozzák, természetes, hogy az állam ígéreteiből nem élhetnek meg az emberek, és kénytelenek Nyugatra elszegődni. Azt a helyzetet azonban túrhetetlennek vélik, hogy a külföldi szállítócég autóbusszai beléphetnek az országba, annak ellenére, hogy a katonai rendelet meg-

tiltotta az alkalmi nemzetközi járatokat, míg a román turistabusszok nem léphetik át az országhatárokat. „Az rendszerben van, ha a nyugati mezőgazdasági vállalatok szerződést kötöttek a szlovén Nomago céggel idénymunkások szállítására. De a román állam miért nem védelmezi a saját fuvarozóit? Amennyiben a nemzetközi személyszállítást betiltották, az országunkba belépő személyszállítókra ez a tiltás miért nem vonatkozik?” – kérdezte felháborodva – és jogosan – a szállítók nevében Cosmin N., és felvetését megerősítette Augustin Hagiu, a szállítók szövetségének elnöke.

Szeben és Maros megyéből toboroztak munkásokat

Sorin Megheşan polgármestert arról kérdeztük, volt-e tudomásuk a szervezett szállításról, kért-e valaki a hatóságoktól engedélyt erre. Amint az előljáró kifejtette, a hivatalnak nem volt tudomása sem a buszok találkozóhelyéről, sem a munkaerő-toborzásról, mivel azt nem dicsői, hanem állítólag két egrestői magánszemély szervezte. A vendégmunkások között nem volt dicsői lakos, Maros megyéből haranglábi és désfalvi személyek, valamint Segesvár övezetében élők voltak a buszokon, illetve Szeben megyeiek.

Dicsőszentmártonból tizenkét személy feliratkozott ugyan, de megmondották magukat, és visszaléptek. A dicsőszentmártoni Lidl áruháznál gyűlte össze a szlovén személyszállítók, és távozásuk pillanatáig a municipiumi és helyi rendőrség felügyelte a rendet. Végül kilenc autóbussz hozzávetőleg háromszáz munkással indult útnak, egyik busz üresen maradt. A

polgármester tudomása szerint a munkára toborzott személyek orvosi igazolással kellett rendelkezzenek, miszerint munkaképesek és egészségesek.

Balavásár polgármestere, *Sagyebó István* nem tudott bővebben tájékoztatni az egrestői szervezők kitéréről. Tudomása van arról, hogy többen járnak mezőgazdasági munkára Egrestőről Szlovéniába, de arról nem értesültek, hogy bejegyzett cég toborozta volna a munkaerőt. Mint hangsúlyozta, azok a vendégmunkások, akik Németországba mennek idénymunkára, a határellenőrzés során fel kell mutatassák, hogy kitöltötték az önkormányzatnál a kérdéssorból álló űrlapot, saját felelősségre tett nyilatkozatot, a munkaszerződésüket pedig láttamozta a hivatal. Ez esetben azonban senki sem kereste fel az önkormányzatot.

A Maros Megyei Prefektúra tájékoztatása szerint április 23-án, csütörtökön 269 Maros megyei személy utazhatott Szlovéniába közúton. Az akcióra a Szlovén Köztársaság nagykövetségének közbenjárására került sor annak érdekében, hogy mezőgazdasági idénymunkásokat szállíthassanak Romániából. A Maros megyei hatóságok betartották az akció parancsnokának az utasítását (Ordinul comandantului acțiunii), a rendfenntartók ellenőrizték a katonai rendelet előírásainak a betartását és azt, hogy az idénymunkára jelentkezők nem szerepelnek a karanténban vagy otthoni elkülönítésben lévő listáján.

Meg nem erősített hírek szerint a komlóültvényekre szállított idénymunkások hét napig karanténban lesznek, mielőtt dolgozni kezdenének.

A felvétel illusztráció

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Új idők jönnek a vírus után

Megváltozik a médiatartalmak gyártása és forgalmazása

A médiatartalmak gyártása és forgalmazása véglegesen megváltozik a koronavírus-járvány után, kevesebb lesz a vetítívászon, és a stúdiók a biztos nagy kasszasikerek felé fordulnak – ezt vetíti előre az amerikai filmiparról pénteken közzétett elemzés, amely Mondj búcsút Hollywoodnak! címmel jelent meg.

A The Hollywood Reporter által ismertett elemzés szerint az Egyesült Államokban csökkenni fog a vetítőteremek száma, a legtöbb stúdióra a beolvadás, felvásárlás vár, mivel csupán néhány stúdió rendelkezik majd a túléléshez megfelelő összetételű eszközállománnyal és a felpörgetett streamingszolgáltatásból származó profittal.

Michael Nathanson, a MoffetNathanson médiaelemzője felidézte: már tavaly figyelmeztettek arra, hogy a média alapvető pillérei repedeznek. „Most pedig attól tartunk, hogy összeomlanak, mert a fogyasztók a streamingmodell felé fordultak” – írta, hozzátéve, hogy ennek hatása a hagyományos televíziózásban éppúgy érezhető lesz, mint a filmiparban, mivel a tartalomkészítőknek újra meg kell vizsgálni a hagyományos, lineáris tévé-tartalmak és játékfilmek előállításának gazdaságosságát. Ennek eredményeként pedig a vezető streamingszolgáltatók, a Netflix, az Amazon és a Disney osztoznak majd a forgatókönyv alapján készült műsorok oroszlánrészen.

Nathanson emlékeztetett arra, hogy hasonló átrendeződés következett be a lemeziparban, amelynek korábbi hat globális lemezvállalata három életképes vállalattá olvadt össze.

Az elemző szerint a járvány után a filmrajongók többsége visszatér a mozikba, és a mozi forgalmazás jövedelmező bevételforrás maradhat. Ugyanakkor nagy kérdés, hogy a stúdiók mennyit akarnak a filmekbe fektetni, Nathanson szerint ebben a tekintetben aggasztó a kis- és közepes költségvetésű filmek helyzete.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az amerikai forgalmazásban a százmillió dollár alatti bevételű filmek aránya 2010-ben 52 százalék volt, de 2019-ben már csak 39 százalék, és ez a trend várhatóan folytatódik. A stúdióknak nem éri majd meg, hogy moziban forgalmazzák a közepes költségvetésű rétegfilmeket.

A mozik idei látogatottsága a járvány miatt történelmi mélypontra esik vissza, de Nathanson úgy értékelte, hogy ennek hatása a járvány után is érződni fog.

A streamingszolgáltatók egyre több új tartalmat, közöttük filmeket mutatnak be, a mozik pedig a túlélésért kénytelenek lesznek árat emelni, ami nem szerencsés a kereslet csökkenése idején. Az elemző szerint a mozikok esetleg azzal segíthetik a kisebb költségvetésű filmek nézettségét, hogy megállapodnak a Netflixszel vagy más streamingszolgáltatóval. Egy ilyen egyezés szerint mindkét fél érdekét szolgálja. (MTI)

Eurostat-lakásstatisztika:

A romániai lakosság 47%-a él túlzásúfolt lakásban

Az Eurostat 2017-es felmérése szerint a népesség 4%-a szenved súlyosan elégtelen lakáskörülmények miatt, holott a biztonságos környezetben való, megfizethető és megfelelő lakhatás alapvető szükséglet, amelyet sokan emberi jognak tartanak.

Mózes Edith

E szükséglet kielégítése – amely nagy valószínűséggel csökkentené a szegénységet és a társadalmi kirekesztést – még mindig hatalmas kihívás elé állít számos európai országot – derül ki az Eurostat adataiból. A felmérés szerint a népesség több mint fele mindegyik uniós tagállamban saját tulajdonú ingatlanban lakik; a skála a németországi 51,4%-tól a romániai 96,8%-ig terjed.

A zsúfoltsági ráta Romániában a legmagasabb

Egy évvel ezelőtt, a felmérés szerint, az EU országaiban tíz emberből több mint négy

(41,9%) lakásban – többlakásos épületben –, a lakosság csaknem negyede (24,0%) sorvagy ikerházban, kicsivel több mint egyharmada (33,6%) pedig családi házban élt. A lakásban élők aránya legalább 60% volt az uniós tagállamok közül Lettországon (66,4%) Spanyolországban (66,1%), Észtországban (61,8%) és Görögországban (60,0%), de a népesség hasonló hányada (63,2%) élt lakásokban Svájcban is. A családi házban élők aránya Horvátországban (70,7%), Szlovéniában (65,2%), Romániában (64,7%) és Magyarországon (63,8%) volt a legmagasabb. Észak-Macedóniában (74,3%), Szerbiában (63,6%) és Norvégiában (58,5%) is a népesség jelentős hányada élt ilyen típusú lakóhelyen. A sor- és ikerházban lakók aránya az Egyesült Királyságban (60,4%), Hollandiában (58,7%), Írországon (51,7%), Belgiumban (40,3%) és Máltán (40,0%) volt a legmagasabb. Csak ezekben a tagállamokban élt a népesség legalább kétötöde ilyen típusú lakóhelyen.

Az uniós tagállamok közül a zsúfoltsági ráta Romániában (47,0%) volt a legmagasabb, Ciprus és Írország (mindkettő esetében 2,8%), Málta (3,0%), az Egyesült Királyság (3,4%) és Hollandia (4,1 %) rendelkezett a legalacsonyabb zsúfoltsági rátával, míg nyolc további uniós tagállamban, továbbá Norvégiában, Svájcban és Izlandon 10%-nál alacsonyabb volt a népesség zsúfolt lakásokban élő hányada.

Romániában csaknem minden ötödik ember él súlyosan elégtelen lakáskörülmények között

Négy uniós tagállamban él a népesség több mint egytizede súlyosan elégtelen lakáskörülmények között: Bulgária 10,6%-os arányról számolt be, és a ráta ennél is magasabb volt Lettországon (15,2%) és Magyarországon (16,2%), valamint Romániában, ahol csaknem minden ötödik ember (16,5%) élt ilyen körülmények között. Ezzel szemben Hollandiában (0,9%), Írországon (0,8%), Cipruson

(0,8%) és Finnországban (0,7%) a népesség kevesebb mint 1,0%-a élt súlyosan elégtelen lakáskörülmények között 2017-ben. Az EU-28-on belül 2016 és 2017 között csekély mértékben (0,7 százalékponttal) csökkent a súlyosan elégtelen lakáskörülményekkel szembenézni kényszerülő népesség összesített aránya.

A súlyosan elégtelen lakáskörülményeknek kitett népesség arányában az elmúlt években bekövetkezett legnagyobb növekedésről Lettország (1,0 százalékpont) és Dánia (0,9 százalékpont) számolt be. Az uniós tagállamok közül a legnagyobb csökkenés Romániában (–2,7 százalékpont) és Olaszországban (–2,0 százalékpont) következett be, míg Csehország, Portugália és az Egyesült Királyság 0,9 százalékpontos mérséklődésről számolt be. Az arány Törökországban 1,0 százalékponttal, Észak-Macedóniában pedig 1,9 százalékponttal csökkent.

Ugyanakkor 2017-ben az EU-28 népességének 10,4%-a élt olyan háztartásban, amely a rendelkezésre álló ekvivalens jövedelmének legalább 40%-át lakhatásra költötte.

Forrás: Eurostat (online adatkód: ilc_lvho05a)

Peking: a világjárvány nem köthető a vuhani virológiai laboratóriumhoz

A kínai álláspont szerint az új koronavírus okozta világjárvány nem köthető a közép-kínai Vuhanban működő virológiai laboratóriumhoz, jölehet az intézményben foglalkoztak a denevérekben fellelhető koronavírusok tanulmányozásával.

A Vuhani Virológiai Intézet részeként működő Vuhani Nemzeti Biológiai Biztonsági Laboratórium nem csupán amiatt vált a vírus eredetéről szóló elméletek szereplőjévé, mert a járvány kiterjedésének helyszínéül szolgáló kínai nagyvárosban található, hanem azért is, mert alig 16 kilométerre fekszik az első göcként ismert vuhani hal- és húspiacról. A laboratóriumban ráadásul különféle zoonotikus kórokozók, köztük a koronavírusok családjába tartozó SARS-vírust is tanulmányozták.

A laboratóriummal kapcsolatban két elmélet látott napvilágot. A szélsőségesebb szerint – amelyet azonban számos virológus és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) is megkérdőjelez –, a világjárványt okozó új koronavírus (SARS-CoV-2) a vuhani intézményben biológiai fegyverként hozták létre. Fadel Chaib, a WHO szóvivője kedden Genfben közölte: „Minden rendelkezésre álló bizonyíték arra utal, hogy a vírus állati eredetű, és nem laboratóriumban vagy egyéb helyen módosították vagy alakították ki”.

A másik elmélet szerint az új koronavírus a vuhani laboratóriumban tanulmányozták, és egy baleset vagy hanyagság folytán került ki a külvilágba. A létesítményben – Kínában nem egyedülállóan – ugyan valóban folytatnak kutatást koronavírusokkal, de Jüan Csi-ming, a laboratórium igazgatója a CGTN kínai nemzetközi hírcsatornáján április 18-án adott interjúban úgy nyilatkozott: a vírus egészen biztosan nem az intézményből származik. „Szigorú előírásokhoz és a kutatásra vonatkozó magatartási szabályokhoz tartjuk magunkat” – fogalmazott, és hozzátette: munkatársaik a járvány kiterjedése óta a vírus eredete mellett annak ellenszerét kutatják. Si Cseng-li, a Vuhani Virológiai Intézet igazgatóhelyettese, aki egyebek mellett éppen a denevérekben előforduló koronavírusokkal foglalkozik, márciusban a Scientific American című tudományos lapnak úgy nyilatkozott: eredetileg benne is felmerült az aggodalom amiatt, hogy esetleg a laboratóriumból szivároghatott ki a vírus, de a járványt okozó új koronavírus genomja nem mutatott egyezést az ott tanulmányozott, kínai barlangokban élő denevérekben vett mintákkal.

A Nature című tudományos lap 2017 februárjában közölt cikket az akkor még működési engedélyre váró laboratóriumról, amelyben már említett tettek arról, hogy tervezik a SARS-vírus tanulmányozását, amit a szerző azzal kommentált,

hogy ehhez nem szükséges a 4-es biztonsági fokozat. A laboratóriummal kapcsolatos aggodalmakat mindazonáltal épp a SARS-szal kapcsolatos kínai kutatások fűtötték a leginkább: Pekingben működő, szintén magas biztonsági fokozatú laboratóriumok esetében ugyanis több alkalommal előfordult, hogy a SARS-vírus kikerült a létesítményből.

A világ legveszélyesebb kórokozóinak tanulmányozására létesített vuhani laboratórium mintegy 300 millió jüanból épült fel – a biztonsági szempontokat figyelembe véve jóval az árvízszint fölött, s olyan eljárással, hogy az épület egy 7-es erősségű földrengést is kiálljon. A WHO referencialaboratóriumaként működő intézmény kialakítását a Kínai Tudományos Akadémia 2003-ban hagyta jóvá. A legmagasabb szintű biológiai biztonsági fokozattal (BSL-4) bíró laboratórium a működését hosszas előkészületek után 2018 januárjában kezdte meg, ám már a 2017-es Nature-cikk is említést tett arról, hogy megnyitása egyes külföldi tudósokban aggodalmat ébresztett a kórokozók kiszabadulásának lehetősége miatt.

A kínai szárazföldön ez az első, 4-es biztonsági fokozattal bíró laboratórium, de a tervek szerint 2025-re további öt-hét hasonló intézményt kívánnak létesíteni az országban. A Kínai Nemzeti Szabványellenőrzési Akkreditációs Szolgálat 2017 januárjában igazolta, hogy a vuhani laboratórium megfelel a BSL-4 előírásainak, miután megvizsgálták a létesítmény infrastruktúráját, felszerelését és működését. Az igazolás alapján az egészségügyi minisztérium hagyta jóvá a működési engedélyt.

A BSL-4 a legszigorúbb biológiai elszigeteltségi feltételeket írja elő, a többi között a légszűrésről, a víz- és hulladékkezelésről, valamint a laboratóriumban használt védőruházatokról és a kutatók higiéniai óvintézkedéseiről rendelkezik. A Nature rámutatott: a BSL-4-es laboratóriumok létesítése az Egyesült Államokban (ahol 13 ilyen működő vagy működtetni tervezett laboratórium van) és Európában is ellenállásba ütközött.

A Nature említést tett arról is, hogy a laboratórium tervezése és felépítése egy 2004-es, a fertőző betegségek megelőzéséről és kezeléséről szóló együttműködési megállapodásnak megfelelően francia közreműködéssel – egyebek mellett a fertőző betegségek elleni küzdelmet támogató Mérieux Alapítvány, valamint a Pasteur Intézet bevonásával – történt. A laboratórium munkatársai közül pedig többeket a lyoni VirPath, szintén BSL-4-es virológiai laboratóriumban képeztek.

A Washington Post című amerikai lap egy múlt heti cikkének állításai szerint az amerikai nagykövetség az intézmény megnyitása idején két ízben is figyelmeztetést küldött diplomáciai csatornákon arról, hogy a létesítményben biztonsági hiányosságok merülnek fel. (MTI)

Óvatos és vitatott az olasz újraindulás forgatókönyve

Ha szeretitek Olaszországot, továbbra is be kell tartanotok a társadalmi távolságtartást – szólította fel a lakosságot vasárnap esti sajtótájékoztatóján Giuseppe Conte kormányfő, hangsúlyozva, hogy még nem oldják fel a kijárási korlátozást, és nagyon hosszú és nehéz időszak következik, amelyben a gazdaság újraindítását egyeztetni kell a „járvánnyal való együttéléssel”.

Május 4-től továbbra is csak indokolt esetben lehet elhagyni a lakóövezet, például munkavégzés céljából vagy egészségi okból. Zárt helyeken kötelező lesz a szájmaszk viselése, ezek darabonkénti árát pedig ötven centben maximalizálták. Engedélyezett lesz a nem együtt élő családtagok találkozása, valamint a lakóhelyre való visszatérés azok számára, akik a járvány miatt nem tudták korábban ezt megtenni.

„Vigyázzatok egymásra, rokonok között is használjatok szájmaszkot!” – mondta az olasz miniszterelnök.

Továbbra is tilos lesz a közösségi gyülekezés. 37,5 foknál magasabb testhőmérséklet esetén pedig kötelező lesz a házi karantén, ami eddig csak javasolt volt.

Engedélyezik a profi sportolók egyéni edzését, illetve a temetéseket legfeljebb tizenöt résztvevővel, miséket azonban továbbra sem lehet majd bemutatni hívőkkel. Engedménynek számít a szabadtéri sportok lakóháztól távolabbi gyakorlása is: a polgármesterek újranyithatják a parkokat, kerteket, de ismét le is zárhatják ezeket, ha ott túl sokan tartózkodnak egyszerre, vagy a jelenlevők nem tartják be a kétméteres biztonsági távolságot.

Májusban újraindul a kézműves- és az építőipar rendkívüli egészségvédelmi előírásokkal, a vendéglátóhelyek kizárólag elvitelre árulhatnak ételt-italt.

Az eredetileg tervezettnél csak egy héttel később, május 18-tól indul újra a teljes kereskedelem, megnyitják a múzeumokat, könyvtárakat, folytathatják az edzést a professzionális csapatsportok játékosai. Június 1-től nyitják újra a presszókat, éttermeket, fodrászatokat és kozmetikasalonokat. Conte elmondta, hogy mérlegelik a labdarúgó-bajnokság újraindításának lehetőségét. Nagyon óvatosan kell feloldanunk az óvintézkedéseket, tudva, hogy akármikor ismét felfelé ívelhet a járványgörbe – jelentette ki. A kijárási korlátozást május 18-ig nem oldják fel, utána pedig a fertőzés terjedését mérő R0-értéktől és az intenzív osztályok telítettségétől teszik függővé.

A miniszterelnök egyenes televíziós közvetítésben részletezte a járványtetőzés utáni úgynézett második fázis ütemezését.

Köszönetet mondott az olaszoknak az eddig tanúsított erőért, bátorságért, felelősségért, egyességért, s további erőfeszítést kért, hangsúlyozva, hogy a társadalmi távolságtartást továbbra is szigorúan be kell tartani, ugyanis „helyreállíthatatlan kárt” okozna, ha a járvány ismételt megerősödése miatt ismét le kellene állítani a gazdaságot. Felszólította a lakosságot, ne „harraggal és ellenérzéssel”, hanem összetartással fogadja az újabb kemény próbát.

Ki kell használnunk a helyzetet, hogy radikális reformokkal megváltoztassuk mindazt, ami nem működik Olaszországban és Európában – jelentette ki Conte.

Elismerően nyilatkozva az Európai Unió előző heti csúcstalálkozójáról, hangoztatva,

hogy a tervezett európai újjáépítési csomagot tartalommal kell megtölteni.

Bejelentette végül, hogy Róma a következő napokban újabb gazdaságélénkítő csomagot mutat be, valamint egy „Olaszország elmozdul” nevű befektetési programot is.

A lakosság, az egyház és az ellenzék is élesen bírálja a kormány újraindulási terveit

Családottság övezi Giuseppe Conte miniszterelnök vasárnap este bejelentett gazdasági-társadalmi újraindulási forgatókönyvét, amelyből az olaszok a koronavírus-járvány miatti kijárási korlátozás enyhítését hiányolják, a püspökök a templomok újranyitását sürgetik, a Matteo Salvini vezette jobboldali ellenzék szerint pedig a kormány „tehetetlensége” tönkreteszi az országot.

Az Il Fatto Quotidiano című kormányközeli napilap is úgy vélte, a Conte-kormány a „kéziféket behúzza” indította el a koronavírus-járvány utáni újakezdést.

Az olasz püspöki kar (CeI) közleményben hangsúlyozta csalódottságát, miután a kormány „önkéntes döntéssel” továbbra sem engedélyezte a hívőkkel bemutatott miséket. A CeI megjegyezte, hogy az egyház feladata a keresztény közösségek életének független megszervezése, természetesen az óvintézkedések tiszteletben tartásával – tette hozzá a püspöki szervezet. A kormány úgy reagált, hogy a hívőknek a misén való részvételre külön protokollt állítanak össze.

Matteo Salvini, a Liga vezetője közösségi oldalán kijelentette, Olaszország biztonságban, de újra akar indulni. „A dolgozók, vállalkozók, vendéglátósok, kereskedők, alkalmi munkából élők, önálló munkavállalók és családapák nem várhatnak tovább” – tette hozzá Salvini, hangoztatva, hogy az ellenzék készen áll az utcán is hallattatni az olasz nép szavát. „Negyvenhét nap bezártság elég volt, engedjétek ki dolgozni és pénzt keresni, és élni az életünket, pesze más-képpen, mint eddig” – mondta az olasz jobboldal vezetője. „Azonnal induljunk újra biztonságban, máskülönben Olaszország tönkre megy” – jelentette ki Salvini.

Giorgia Meloni, a szintén jobboldali Olasz Testvérek (FdI) elnöke szerint a kormányfő meghirdette második fázis, vagyis az újraindulás ugyanolyan, mint az első, amelyet a járványkorlátozások uraltak. Meloni hozzátette, nem érti, miért ágazatok szerint nyitják újra a gazdaságot, hiszen így egész szektorok várnak még hetekig az újraindulásra.

A kormány ütemtervét a kormánypart Élő Olaszország (IV) agrárminisztere, Teresa Bellanova is „bátortalannak” nevezte, kijelentve, hogy a kereskedelem késleltetett újraindításával az agrárvállalkozások csődjét kockáztatják. Az IV bírálta a misézés engedélyeztetésének elmaradását is. A polgármesterek további információkat szorgalmaztak a kormánytól a tömegközlekedés módosításáról.

Giuseppe Conte vasárnapi bejelentése szerint május 4-től a gépgyártás és az építőipar indul újra, május 18-tól a kereskedelem, júniustól a vendéglátás. A kijárási korlátozásokat lényegében május 18-ig nem enyhítik. Az oktatás szeptemberig szünetel. A miniszterelnök újabb gazdaságélénkítő intézkedéseket ígért, valamint az elbocsátások befagyasztását július 18-ig. (MTI)

Fitch: majdnem 3 ezer milliárd dollárral lesz szegényebb a világ az idén

Az új koronavírus okozta globális járvány miatt csaknem 3 ezer milliárd dollárral lesz szegényebb a világ az idén – áll a Fitch Ratings csütörtökön Londonban ismertett legfrissebb átfogó előrejelzésében.

A nemzetközi hitelminősítő a 17 oldalas, jelentősen rontott prognózisokat tartalmazó tanulmányban közölte: modellszámításai szerint a világgazdasági szintű hazai össztermék (GDP) az idén 3,9 százalékkal zuhan.

A Fitch szerint ilyen mély globális recesszióra a második világháború óta nem volt példa.

A cég hangsúlyozza: előrejelzése azt jelenti, hogy a világgazdaság

teljesítménye 2020-ban kétszer nagyobb mértékben esik vissza, mint a 2008–2009-es globális pénzügyi válságot kísérő recesszió idején.

A Fitch Ratings számításai szerint a 3,9 százalékos világgazdasági GDP-csökkenés 2800 milliárd dolláros globális jövedelemzuhanásnak felel meg a tavaly megtermelt jövedelemhez képest.

Ez azt is jelenti, hogy a világgazdaság által az idén várhatóan előállítandó bruttó jövedelem 4500 milliárd dollárral marad el a cég által a járvány előtt 2020-ra valószínűsített szinttől – áll a tanulmányban. A hitelminősítő a világ legnagyobb gazdasági erőcentrumai közül az euróövezetben várja a legmélyebb recessziót: új prognózisa

szerint a valutauniós gazdaság hazai összterméke 2020 egészében 7 százalékkal zuhan.

A Fitch Ratings várakozása szerint az euróövezeti átlagon belül Olaszországban 8 százalékos, Spanyolországban 7,5 százalékos, Franciaországban 7 százalékos, Németországban 6,2 százalékos GDP-visszaesés lesz az idén.

A cég az amerikai hazai össztermék 5,6 százalékos, a japán GDP-érték 5 százalékos zuhanását valószínűsíti az idei évre, és Kínában is csak 0,7 százalékos növekedést vár 2020-ra.

A Fitch londoni elemzői közölték: nem számítanak arra, hogy az általuk vizsgált 20 hónapos előrejelzési távlatban az Egyesült Államok

és az euróövezet hazai össztermékének értéke visszatérne a koronavírus-járvány előtt mért szintekre, akkor sem, ha a járvány okozta válság az idei év második felében a várakozásoknak megfelelően jelentősen enyhül.

Más nagy londoni házak is egész éves globális recessziót várnak 2020-ra, de eddig a Fitch Ratings 3,9 százalékos ideai világgazdasági visszaesést valószínűsítő új előrejelzése a legborúlátóbb.

Az egyik legtekintélyesebb londoni pénzügyi-gazdasági elemzőház, az Oxford Economics friss prognózisában 2,8 százalékos globális GDP-csökkenés szerepel az idei év egészére.

A ház szintén hangsúlyozza,

hogy ez lenne a legmélyebb világgazdasági recesszió a második világháború óta.

A cég az euróövezetben 5,1 százalékos, az amerikai gazdaságban 4,1 százalékos, Japánban 4,8 százalékos GDP-visszaesést vár 2020-ban, és Kínában is recessziót jósol: várakozása szerint a kínai hazai össztermék az idei év egészében 0,2 százalékkal csökken reálértéken.

Az Oxford Economics londoni elemzői is számolnak tartós teljesítményvesztéssel: közölték, hogy számításaik szerint a globális hazai össztermék értéke középtávon 1,5 százalékkal lesz alacsonyabb annál a szintnél, amelyet a koronavírus-járvány előtt valószínűsítettek. (MTI)

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG
KÖZLETT NAPILAP

Kényelmesen megteheti online is.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

VIDÉKI GYÓGYSZERTÁR GYÓGYSZERÉSZASSZISZTENST alkalmaz. Elvárások: legkevesebb három év szakmai gyakorlat és számítógépes ismeretek. A szállítás a munkahelyig és a szabad hétvége biztosítva. Az érdeklődők az önéletrajzokat az alábbi e-mail-címre küldjék: cvangajarifarmacie@gmail.com (sz.-I)

Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a **NÉPÚJSÁGBAN**
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Az amerikai gazdaság a nyáron talpra állhat

Az amerikai gazdaság nyáron talpra állhat, ha a következő két hónapban újraindítják a koronavírus-járvány miatt leállított termelést – jelentette ki Steven Mnuchin amerikai pénzügyminiszter vasárnap a Fox televízióknak adott interjújában.

A tárcavezető szerint a közel háromezer milliárd dollár értékű gazdasági élénkítő csomagok júliusra, augusztusra hoznának eredményt, attól függően, hogy az egyes államokban mikor indítják újra az üzleti életet.

A miniszter úgy fogalmazott, „példátlan mennyiségű pénzt nyomunk a gazdaságba az élénkítésre, több ezermilliárd dollárt, és ennek meglesz a hatása”.

Mnuchin próbálta kicsinyíteni a kongresszusi költségvetési hivatal előrejelzéseit a munkanélküliség növekedéséről és a hazai össztermék csökkenéséről, és úgy vélte, hogy a Goldman Sachs bankház elemzőinek a világgazdasági válságról szóló előrejelzéseit szintén nem helytállóak. „Ezeket az előrejelzéseket a jelenlegi egészségügyi helyzetre alapozva fogalmazták meg” – mondta. Hozzáfűzte: ha még több pénzre lesz szükség, akkor a kormányzat kész még több pénzt a gazdaságba nyomni. „De ezt csakis kétpárti támogatással tesszük meg” – fogalmazott.

Joe Biden, az Obama-kormányzat egykori alelnöke, a demokraták várható elnökjelöltje közben további gazdaságélénkítő csomagokat sürgetett. A Politico című lapnak adott interjújában a politikus úgy fogalmazott: a következő gazdasági csomagnak „az ördögbe is, nagyobbak kell lennie 2000 milliárd dollárnál”.

Egy több mint 2000 milliárdos gazdaságélénkítő csomagot a múlt hónapban fogadott el a szövetségi kongresszus. Biden szerint több pénz kell az egyes tagállamoknak és városoknak, hogy „ne bocsássanak el rengeteg tanárt, zsarut és tűzoltót”. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK 40–50 kg-os sertések. Tel. 0728-971-777. (7386-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, bármilyen kisebb javítást, festést, vakolást, szigetelést, ács munkát. Saját anyagunkkal dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0756-485-242, 0790-360-626. (7312)

VÁLLALUNK tetőjavítást, csatorna-készítést, szigetelést, bármilyen javítást. Tel. 0759-467-356. (7266)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21894-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó
- információ - 118-932
- általános - 118-800

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112

• Rendőrség - 0265/202-305

• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110

• Sürgősségi szolgálat:
- gyermekeknek - 0265/210-177

• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351

• Optolens szemsebészet - 0265/263-351

• Marmed - 0265/250-344
járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658 - 0729-024-380

Labor - 0751-114-307
e-mail: marmed@armed.ro,
www.marmed.ro

• Dora Optics - 0733-553-976

• Dora Medicals - 0265/212-971

• Radiológia, echográfia
Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446

• Lézerakupunktúra - 0722-885-851

• Emma vendéglő, - 0740-083-077
hidegtálcák készítése - 0365/404-664

• Prefektúra - 0265/266-801

• RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404

• Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
- vidék - 0265/929

• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928

• Aquaserv:
- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
- közönségszolgálat - 0265/208-888
- központ - 0265/208-800 - 08008 208-888

• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625

• Vasútállomás - 0265/236-284

• Távolsági buszállomás - 0265/237-774

• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
koporsók, kellékek, - 0745-606-215
koszorúk - 0745-606-269
és halottszállítás - 0758-047-604

• Melinda temetkezés - 0741-615-661
Onesti tér 12. sz., a Litoral mögött,
teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907 - 0265/311-862

• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

• Thomas Hux sofőriskola - 0741-235-239, - 0365/882-842

• Üveg-tükör szerelése, házhöz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
www.maori.ro e-mail: info@maori.ro

- Transservice - 0265/216-242

- World Travel Shop turisztikai iroda - 0265/216-768 - 0265/269-900

- Bálint-Trans - 0745-611-999
9–17 ó. - 0265/255-092

- Intertours - 0265/264-011

Royal GTS - 0265/269-308
0731-898-989
Hu 0036-306-053-753

- Family Holiday - 0365/449-833, - 0749-922-887

- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842 - 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a **FONTOS TELEFONSZÁMOK** rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Kegyelettel emlékezem születése 75. évfordulóján **HAJDÓ MÁRIA-MAGDOLNA** nyugalmazott tanárnőre, aki nemrég távozott közülünk az öröklébe. Ezúton kérek elnézést mindazoktól, akik értesítés hiányában nem vehettek részt a temetési szertartáson.
Férje, Hajdó Károly, gyermekei és unokái. (7390-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, hiába szállnak árnyak, álmok, évek.” (Juhász Gyula)
Kegyelettel emlékezünk a székesi **BALÁZS-KERCŐ ANNARA** szül. Jánosi halálának első évfordulóján.
Jósága és szeretete szívünkben örökké él.
Nyugodjon békében! Emlékét őrzi fia, Anti, lánya, Jutka, veje, Ignác, unokája, Róbert és családja. (7381-I)

Kegyelettel emlékezünk április 29-én a legdrágább édesanyára, nagymamára, **PORCZA ANNARA**, aki 23 éve távozott szerettei köréből. Emléke legyen áldott, nyugalma fölött öröködjön szeretetünk. Szerettei. (7380-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy

dr. **TÖRÖK MIKLÓS**
(Kuksi)

nyugalmazott fogorvos

76 éves korában súlyos szenvedés után csendesen megpihent. Temetése április 30-án lesz Egyházasközponton (Magyarország), római katolikus szertartás szerint. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúznak tőle gyászoló szerettei. (sz-I)

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötések és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csódtól, sikert visz a házhöz és nyereségessé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá forduló problémáját.
Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból; Margitnak Gyergyóban sikeres lett a vállalkozása; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból és az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Erzsébet hálás, mert újra együtt van kedvesével; Mihály Koronkában kigyógyult az epilepsziából és az étvágytalanságból.
Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

Tárgu Mureș 88 | Sovata 102
Marosvásárhely 88 | Szováta 102
r · a · d · i · o

Reghin 94.7 | Sighisova 104.3
Szászrégen 94.7 | Segesvár 104.3

SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGE?
ÖNKÉNTESAINK BEVÁSÁROLNAK VAGY SEGÍTENEK
GYÓGYSZEREIT BESZEREZNI
EGÉSZ MAROSVÁSÁRHELY
TERÜLETÉN.

HÍVJON MINKET TELEFONON:
0721 297 417 09-17 ÓRA KÖZÖTT

VAGY JELENTKEZZEN HONLAPUNKON:
www.soozoltan.ro

SOÓS
ZOLTÁN

HÍRADÓ
 LIVE 16:00
 LIVE 19:00

TÁJÉKOZÓDJON HITELES FORRÁSBÓL!
 AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ HÍRMŰSORÁBÓL!

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

MCA Health Care
 ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
 Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7-11 óra között várjuk önöket.

Egyenesen a nappalidba.

Rendeld házhoz a legjobb könyveket!

Házhoz röpitjük a legjobb könyveket. A Kobak könyvesbolt házhoz szállítja azokat a könyveket, melyeket a szobafogság előtt nem sikerült beszerezned.

therezia®

therezia smântână fermentată tețoasă

atlasfm all hits radio

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

TG. MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

@AtlasFmMures